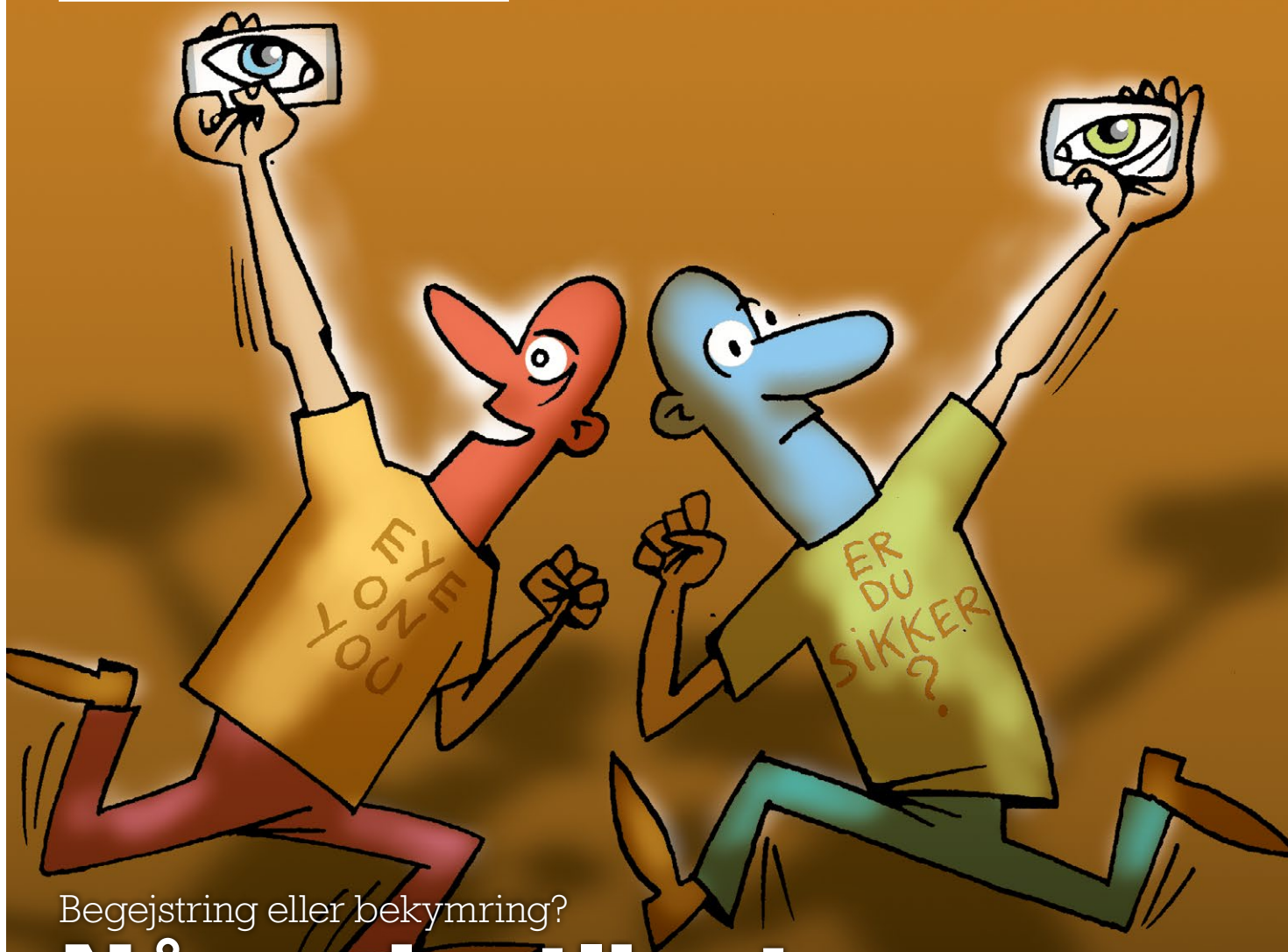

Nr. 6 // 2015

Prosa bladet

De it-professionelles fagblad

Begejstring eller bekymring?

Når privatlivet bliver digitalt [s.12-31]

Få styr på opsigelsesvarslet [s.10]

CSC fyrer igen [s.08]

Nyt kursusatalog vedlagt >>

PROSA

PROSA
www.prosa.dk

Af Niels Bertelsen
Formand
[nib@prosa.dk]

Større bevågenhed om privatlivsbeskyttelse

PROSA har gennem efterhånden mange år kæmpet for at undgå masseovervågning, kæmpet for retten til privatlivsbeskyttelse og kæmpet for en styrkelse af rettighederne i det digitale univers. Det har været svært at få en debat i gang om disse emner, og selv om også andre har forsøgt at problematisere udviklingen, har den aldrig rigtigt fænet.

Det lader dog til, at der i øjeblikket er en større bevågenhed end nogensinde om disse emner. Som en udløber af Edward Snowdens afsløringer, EU-Domstolens underkendelse af logningsdirektivet og debatten om de ulovligt indsamlede oplysninger i Dansk AlmenMedicinsk Database er der sat fokus på digitalt selvforsvar og grundlæggende digitale rettigheder.

Både Politiken, Ekstrabladet og DR2 har for nylig behandlet disse emner, og det glædede mig at se, at Politiken på en forside for nogle uger siden med kæmpetyper skrev: "Drop Facebook, Skrot Google, Betal kontant, Krypter mails, Glem mobilen og Slet cookies". Måske lige overdrevet nok, men det sætter da debatten om det digitale selvforsvar i gang.

Anledningen til forsiden var en ny bog, skrevet af en af pionererne inden for privatlivsbeskyttelse, Bruce Schneier, som netop handler om, hvordan både regeringerne og vi selv er med til at sikre, at stater og virksomheder kender mere til os, end vi selv gør. Han nævner blandt andet det paradoksale i, at vi aldrig kunne drømme om at tillade nogen at pålægge os at gå med et apparat, så regeringen altid ville vide, hvor den enkelte borger befandt sig. Men kald det en mobiltelefon, som vi oven i købet selv betaler for, så gør vi det gladeligt.

Ekstra Bladet har også haft en forside om, hvordan du undgår overvågning på nettet og beskrev flere mulige måder at beskytte privatlivet på, og DR2 helligede en temaldag til emnet. Sågar Etisk Råd har behandlet privatlivsbeskyttelse og er kommet frem til, at forskning i sundhedsdata kræver tillid og værn om borgernes privatliv.

Så der er ved at være større opmærksomhed om problemerne i den digitale udvikling, og vi fortsætter ufortrødent med at sætte det på dagsordenen, så snart den mindste lejlighed byder sig - som du kan se af temadelen i denne udgave af Prosabladet.

Den igangværende opmærksomhed skulle gerne kunne bruges til, at vi kan få udviklet nogle bedre værktøjer til at undgå overvågning og unødigt dataindsamling. Mange af de løsninger, der er til digitalt selvforsvar, er hovedsageligt beregnet til folk med teknisk indsigt, og så længe der ikke findes gode, brugervenlige måder at sikre sig på, vil det hæmme udbredelsen af privatlivsbeskyttende foranstaltninger.

Og så skal folk selvfølgelig vide, at der ikke findes gratis tjenesteydelser på nettet. Du betaler med data om dig selv, og det er en handelsvare, der er i høj kurs. Så selv om offentlige myndigheder står for mange af de data, der indsamles om borgerne, er du selv med til at øge mængden af data gennem dine handlinger på nettet. Den bedste måde at undgå overvågning og privatlivskrænkelser på er nu engang at være påpasselig med, hvilke oplysninger du giver til hvem og på hvilken måde.

Læs også privatlivstemaet på side 12-31.

Prosabladet: Adresse: Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, tlf.: 33 36 41 41, fax 33 91 90 44, prosabladet@prosa.dk **Redaktion:** Ansvarshavende redaktør: Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk **Journalist** Stine Nysten, sny@prosa.dk **Korrekturlæser** Lene Sekjær **Grafiker** Claus Andersen, Kindly **Udkommer:** En gang hver måned undtagen i juli måned **Næste gang:** 12. august **Læserbrev/debatindlæg:** deadline: 18. juni **Offentliggøres et indlæg,** vil det blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23 **Indlæg,** der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse **Synspunkt** på side 2 stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen **Prosabladet** modtager gerne input og tips fra læserne på redaktion@prosa.dk **Klageadgang:** Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer, kan du læse mere om den procedure på prosa.dk/link/23 **Redaktionsudvalg:** **Formand:** Peter Ussing: peter.ussing@gmail.com **Næstformand** Michael Harly **udvalgsmedlemmer:** Christian Christensen, Dennis Andersen, Thomas Kølle og Tom Dalgaard Petersen **Annancer:** DG Media a/s, tlf.: 70 27 11 55, epost@dgmedia.dk **Teknisk produktion og tryk:** Kindly **Forsideillustration:** Lars Refn

”Arguing that you don't care about the right to privacy because you have nothing to hide is no different than saying you don't care about free speech because you have nothing to say”

Edward Snowden, whistleblower

Se alle tidligere blade på Prosa.dk

Indhold

IT-AKTUELT

Cloud-apps sløser med data 04

En automatiseret undersøgelse af sikkerheden i to millioner apps i Googles Play Store og Apples App Store afslører huller i sikkerheden.

ARBEJDSMARKED

Voldsom åreladning hos CSC 08

Der blev sagt farvel til mere end 300 ansatte, da CSC i slutningen af maj effektuerede sin fjerde massefyring på bare tre år. En stor del af dem, der må forlade it-giganten, er PROSA-medlemmer.

Rod i opsigelsesvarslet kan koste dig dyrt 10

PROSA oplever i stigende grad, at medlemmer kommer i klemme, fordi reglerne for opsigelse inden for prøvetiden ikke overholdes.

OVERVÅGNING

Tema: Når internet-dimserne invaderer vores privatliv 12

Big Data og den teknologiske udvikling af sensorer skaber helt nye grænseflader mellem overvågning og privatliv. I dette tema spørger Prosabladet, hvor grænsen går.

Tema: Paranoikerens yndlingsværktøj 20

Radiovært Anders Kjærulff gennemgår en række privatlivsværktøjer, han i de seneste år har samlet sammen til sit elektroniske arbejdsliv.

Tema: Drømmer smarte byer om privatliv? 22

Danmark er i front, når det gælder smarte byer, men vi mangler en strategi for at undgå et overvågningshelvede.

PROGRAMMERING

Få adgang til offentlige data 32

Berig dine apps med data fra åbne datakilder. Det er enkelt, sjovt og med til at demokratisere dataadgang.

A-KASSE

Fællesmøde med jobcenter 34

A-kassen kan fra 1. juli deltage i en fællessamtale mellem jobcenter og et ledigt medlem, når vedkommende har været ledig i fem til seks måneder.

AKTIVITETER

Kursus og foredrag 36

Lær hurtiglæsning, bliv bedre til at forhandle løn, og kom og hør om Continuous Delivery Warstories

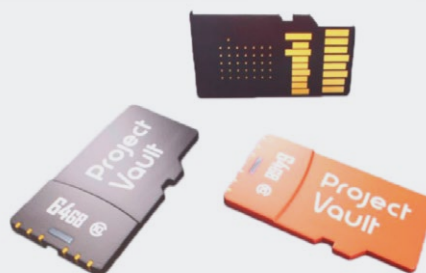

KRYPTO-COMPUTER på SD-kort

En cpu monteret på et Micro SD-kort sørger for at kryptere kommunikation. På selve kortet kan data også opbevares i krypteret form. Det er indholdet af Google Project Vault, som netop er blevet offentliggjort på udviklerkonferencen Google I/O. På kortet er en Open-RISC1200-cpu og en NFC-chip. Under realtidsoperativsystemet RTOS kører diverse kryptografiske værktøjer og en hardwarebaseret 'randomiseringsgenerator'. Kortet fungerer sammen med Android, men det understøtter også Windows, Mac OS X og Linux og kan både køre på smartphones og pc'er. Kildekode og SDK er tilgængelig via Github. I lyset af Googles nye projekt kan det undre,

at Googles egne telefoner ikke rummer mulighed for at benytte et Micro SD-kort.

kwn

Cloud-apps sløser med data

En automatiseret undersøgelse af sikkerheden i to millioner apps i Googles Play Store og Apples App Store afslører huller i sikkerheden. App-udviklere sløser med sikkerheden og eksponerer hemmelige krypteringsnøgler og tokens i forbindelse med synkronisering af brugerdata i skyen, som kun kræver få kodelinjer at implementere, men omtanke at sikre. Mange apps anvender Backend-as-a-Service (BaaS) ikke bare til at læse brugerdata, men også til at gemme data. Ofte er sikkerheden i den enkelte app så lav, at det er nemt at aflæse en hemmelig nøgle, som er indlejret i appen. Dermed kan kriminelle skaffe sig adgang til databaser med personfølsomme oplysninger via eksempelvis Amazon Web Services (AWS) eller Facebook. Op til 56 millioner datasæt kan være kompromitteret, vurderer det tyske Fraunhofer Institut für Sicherheit in der Informationstechnik, som sammen

med det Tekniske Universitet i Darmstadt og eksperter fra Intel har gennemført undersøgelsen. Det lykkedes for forskerne at tilgå private oplysninger, såsom hvem der er venner med hvem og sundhedsdata hos nogle app-brugere. Ved hjælp af de hemmelige personlige nøgler var det også muligt at aflæse fuldstændige brugerdata og endda manipulere disse. Forskerne vurderer, at brugere næppe kan beskytte sig aktivt mod misbruget. Derfor handler det om at være meget forsigtig med, hvilke apps man betror adgang til personlige informationer. Udviklere bør sætte sig ind i de sikkerhedsforanstaltninger som cloud-udbydere tilbyder og implementere mere restriktive adgangs-kontroller i deres apps, konkluderer forskerne. Flere detaljer om undersøgelsen og råd til udviklere på www.sit.fraunhofer.de/de/appdatathreat/.

kwn

MS-410 (5 d)
Install. and Config.
Windows Server 2012

Test
70-410

MS-411 (5 d)
Administering
Windows Server 2012

Test
70-411

MS-412 (5 d)
Configuring Adv.
WS2012 Services

Test
70-412

SuperUsers er Microsoft CPLS (Certified Partner Learning Solution) og har arbejdet med Windows Server-operativsystemer siden 1993, hvor Windows NT så dagens lys. Fra første beta af Windows Server 2012 var tilgængelig har vi endevendt systemet for at kunne videregive vores erfaringer og afkorte din læringstid.

MS-413 (5 d)
Design. & Impl. a
Server Infrastructure

Test
70-413

MS-414 (5 d)
Impl. an Advanced
Server Infrastructure

Test
70-414

MCSA: Kr. 35.400,- (Listepris: Kr. 63.900,-)
Du får 3 kurser, 3 tests og 3 stk. Exam Ref materialer.

MCSE: Kr. 23.600,- (Listepris: Kr. 42.600,-)
Du får 2 kurser, 2 tests og 2 stk. Exam Ref materialer.

✓ = Afholdelsesgaranti.

Kursus	Kursusnavne og datoer							Kort beskrivelse
	(20410) Installing and Configuring Windows Server 2012							Installation og konfiguration af Windows Server 2012. Kurset er det første af 3, som giver viden til MCSA 2012 certificering, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering. Pris for dette kursus alene: Kr. 19.000,-
MS-0410 5 dage		JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	Hillerød:	20-24	17-21	14-18 ✓	19-23	16-20	14-18	
	Aarhus:	20-24		14-18 ✓		16-20		
	(20411) Administering Windows Server 2012							Administration og drift af Windows Server 2012. Kurset er det andet af 3, som giver viden til MCSA 2012 certificering, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering. Pris for dette kursus alene: Kr. 19.000,-
MS-0411 5 dage		JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	Hillerød:		3-7 ✓		5-9 ✓		7-11	
	Aarhus:				5-9 ✓			
	(20412) Configuring Adv. Windows Server 2012 Services							Avanceret konfiguration af Windows Server 2012. Kurset er det sidste af 3, som giver viden til MCSA 2012 certificering, der er grundlag for en evt. senere MCSE 2012 certificering. Pris for dette kursus alene: Kr. 19.000,-
MS-0412 5 dage		JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	Hillerød:		24-28 ✓		26-30 ✓			
	Aarhus:				26-30 ✓			
	(20413) Design. and Implementing a Server Infrastructure							Planlægning, design og udrulning af fysisk og logisk Windows Server 2012 Active Directory Domain Service (AD DS). Pris for dette kursus alene: Kr. 19.000,-
MS-0413 5 dage		JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	Hillerød:	13-17 ✓			19-23	2-6 ✓		
	Aarhus:				19-23 ✓			
	(20414) Implementing an Advanced Server Infrastructure							Planlægning og implementering af mere avancerede features i Windows Server 2012 virtualisering, overvågning, high availability og sikkerhed. Pris for dette kursus alene: Kr. 19.000,-
MS-0414 5 dage		JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
	Hillerød:	27-31 ✓				9-13 23-27 ✓		
	Aarhus:					9-13 ✓		

Overvågning på Folkemødet

It-professionelle fra PROSA sætter overvågning på plakaten, når de tager til Folkemødet på Bornholm. Under overskriften 'Frihedens slagmark er digital' arrangerer PROSA et debatarrangement om masseovervågning, privatlivskrænkelser og systematisk logning af vores færden på internettet, som alt sammen truer vores fælles frihed. Målet er at sætte fokus på beskyttelse af privatlivets fred.

– Overvågning bør være et politisk tema, og vores primære formål med at tage til Folkemødet er at placere PROSA som en central politisk aktør inden for overvågning. Vi vil vise, at vi er villige til at finde løsninger, siger forbundssekretær Mikkel Nonboe.

PROSA vil sammen med DTU og Ingeniørforeningen IDA også tilbyde at introducere privatlivsværktøjer til politikere og andre deltagere under overskriften 'Lær din mobil digitalt selvforsvar!'.

Folkemødet finder sted fra torsdag 11. juni til søndag 14. juni. Sidste år deltog omkring 22.000 mennesker dagligt, og der var 2.141 events i løbet af de fire dage. Deltagerne er især meningsdannere, journalister, politikere, embedsfolk, forbundsrepræsentanter, virksomheder og NGO'er.

sny

En af de PROSA-events, som er under overvejelse til Folkemødet på Bornholm, bliver indsættelsen af en WiFi Pineapple Mark V; et netovervågningsværktøj, der, hvis alting falder på plads, skal operere fra en Christiania-ladcykel. Den er kun tænkt til at opsamle netværkstrafik under selve Folkemødet på linje med det, der eksempelvis kendes fra det københavnske biltrafikprojekt Connecting Copenhagen.

Pebble Time er **reparerbar**

Det nye smart-ur er det seneste kickstarterprojekt, efter at det oprindelige Pebble-ur for mere end et år siden satte gang i bølgen af intelligente ure, der kan forbindes med smartphones. Og Pebble Time scorer højt i en netop offentliggjort test på hacker-sitet iFixit. Det er det ur, i konkurrence med Apple Watch, som er lettest at skille ad og dermed reparere. På trods af at uret er vandtæt ned til en dybde på 30 meter, kræver det kun en let opvarmning af klæbemidlet, som holder urets glas på plads, at få adgang til urets indre. Se hele åbningsprocessen på iFixit.com via kortlink.dk/guep.

kvn

STYRK DIN KARRIERE INDEN FOR SOFTWAREUDVIKLING

Læs en master i Software Engineering

LÆR NYE METODER OG TEKNIKKER

INNOVATIVE KONCEPTER

OG AGIL UDVIKLING

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

Læs mere på itu.dk

Voldsom åreladning på CSC

Der blev sagt farvel til mere end 300 ansatte, da CSC i slutningen af maj effektuerede sin fjerde massefyring på bare tre år. En stor del af dem, der må forlade it-giganten, er PROSA-medlemmer.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]

178 medarbejdere fik ja til en frivillig aftrædelsesordning, mens 134 blev fyret. Derudover skal der siges farvel til en håndfuld ledere. Det er realiteterne efter CSC's fjerde massefyring på tre år. En stor del af de opsagte er PROSA-medlemmer – et af dem er Lotte Mikkelsen, der har valgt en frivillig aftrædelsesordning. Hun har været tillidsmand i en årrække og mangeårigt medlem af PROSA/CSC's bestyrelse.

– Det er med stor vemod, at jeg har valgt at forlade min arbejdsplads. Jeg har været ansat i mere end 35 år og har haft mange gode arbejdsopgaver og kollegaer, siger hun.

Manglende tillid

Men Lotte Mikkelsen lægger heller ikke skjul på, at årene efter konflikten 2011, hvor CSC endte med at blive løst fra overenskomsten med PROSA, har været vanskelige. Efter konflikten mistede PROSA-medlemmerne flere erhvervede rettigheder, som de havde kæmpet for at opnå.

– Jeg har siden konflikten haft meget svært ved at acceptere den uretfærdighed, der er i ansættelsesforholdene på arbejdspladsen nu. Derudover er det svært at forstå, at denne store fyring er nødvendig efter udmeldinger fra ledelsen

om, at det nu går godt økonomisk, og selv vores direktør har udtalt, at vi nu var konkurrencedygtige, siger hun.

Så sent som november sidste år udtalte CSC's direktør John Walsh III, at "det har været afgørende at få gjort sel-skabet sundt og profitabelt og få bragt det tilbage på sporet som en konkurrencedygtig spiller. Den opgave er nu løst efter mange år med dårlige finansielle resultater og dårlige sager". Mellem konflikten og udtalelsen lå tre store fyringsrunder – en i maj 2012, en i januar 2013 og igen i maj 2013. Men i april i år stod det klart, at man igen skulle massefyre.

En spørgeskemaundersøgelse foretaget i november blandt PROSA-medlemmer ansat hos CSC viser da også, at de ansatte er skeptiske over for ledelsens udmeldinger. 12,7 procent af de ansatte hos CSC mener, at de aldrig eller kun sjældent kan stole på udmeldingerne, der kommer fra lederne. Generelt i it-branchen er det gældende for 7,9 procent. Tilliden til topledelsen i CSC er markant lavere, end den er til lederne generelt.

– Ser vi på svarene, er det tydeligt, at tilliden og oplevelsen af retfærdighed er lavere i CSC, end den er såvel i branchen i øvrigt som på arbejdsmarkedet generelt. Den største forskel retter sig mod at føle sig hørt, hvor 75 procent af de CSC-ansatte mener, at medarbejderne aldrig eller

”En klar strategi har tydeligvis manglet, når man på bare fire år taber så meget forretning, at mere en to tredjedele af virksomhedens medarbejdere snart vil være skåret væk via masseafskedigelsesrunder”

Niels Bertelsen, formand, PROSA

kun sjældent bliver hørt, hvor det tilsvarende tal for branchen er 28,3 procent, siger Allan Pleman, der som konsulent i PROSA har stået for undersøgelsen.

Lotte Mikkelsen mener i bund og grund, at den seneste massefyring er gået efter bogen.

– Jeg synes, selve processen er forløbet gnidningsfrit, men personligt har det været meget hårdt; måske nok mest fordi det er så uforståeligt, at der kan undværes så mange medarbejdere, siger hun.

Hun kan sådan set godt forstå årsagen til de første fyrringsrunder.

– Specielt den første gang var meget forståelig, da stod vi jo faktisk med flere hundrede mennesker, der ikke havde opgaver. Anden og tredje gang havde vi også stadig økonomiske udfordringer, hvorimod det ikke er problemet længere, siger hun og fortsætter:

– Jeg håber meget for mine supersøde kollegaer, der bliver i virksomheden, at det nu bliver en arbejdsplads, som får ro på, og hvor der kommer nogle initiativer, der kan give arbejdsglæden tilbage. Jeg håber naturligvis også, at der kommer nye opgaver ind.

Mangler en strategi

Niels Bertelsen, der er formand i PROSA, mener ikke, at nok en massefyring vil hjælpe på CSC's problemer. Ifølge ham mangler den amerikanske it-gigant simpelthen en ordentlig forretningsstrategi.

– Efter år med dårligt image på baggrund af problemer omkring leverancer, forskellige offentligt omtalte systemfejl, hackersager, tab af flere offentlige it-opgaver - og ikke

mindst en længerevarende arbejdskonflikt tilbage i 2011 - forsøger CSC endnu engang at løse problemerne ved at 'skære virksomheden ind til benet' frem for at gå mere offensivt til værks, siger han.

Niels Bertelsen mener, at massefyringen er et bevis på, at ledelsen i CSC ikke har evnet at agere proaktivt på de udfordringer, som virksomheden har stået over for de seneste år. CSC har blandt andet tabt store private kunder som TDC, SAS, Berlingske og Tryg.

– En klar strategi har tydeligvis manglet, når man på bare fire år taber så meget forretning, at mere en to tredjedele af virksomhedens medarbejdere snart vil være skåret væk via masseafskedigelsesrunder, siger han.

Der er derfor ledelsen i CSC, der bærer ansvaret for den seneste fyrringsrunde, vurderer han.

– Vi kunne godt have ønsket os en mere dynamisk ledelse, der havde samlet kræfterne om at få virksomheden til at vækste i en tid, hvor omsætningen på it-området aldrig har været større, og hvor CSC netop - ifølge virksomheden selv - havde skabt grundlaget for at blive konkurrencedygtige, siger Niels Bertelsen, der er bange for, at CSC er på en kurs, der ikke står til at ændre.

– Hvordan mon det påvirker medarbejdermotivationen på en arbejdsplads, hvor det i forvejen står sløjt til med arbejdsmiljøet? For slet ikke at tale om, hvordan systemerne kommer til at lide under denne dramatiske åreladning af medarbejdere? Spørgsmålet er nu, om CSC kan garantere kunderne, at den høje kvalitet i arbejdets udførelse kan opretholdes med så stor en nedskæring, som den, vi lige var set, siger han.

Hvis der i ansættelseskontrakten står, at I har aftalt prøvetid, betyder det, at arbejdsgiveren kan opsigelse dig med 14 dages varsel, og du kan sige op fra dag til dag.

Rod i OPSIGELSESVARSLET kan koste dig dyrt

PROSA oplever i stigende grad, at medlemmer kommer i klemme, fordi reglerne for opsigelse inden for prøvetiden ikke overholdes.

Af Stine Nysten
[sny@prosa.dk]

111 timers karantæne i a-kassen og en måneds mistet løn. Det er prisen, hvis der er rod med din opsigelse inden for den såkaldte prøvetid.

Bliver du ansat i en ny stilling, kan det være, at din nye arbejdsgiver gerne vil se dig lidt an, ligesom du måske gerne lige vil finde ud af, om stillingen virkelig er noget for dig. I givet fald kan I aftale en prøvetid. Prøvetid er de tre første måneder af et ansættelsesforhold, hvor der gælder et særligt kort opsigelsesvarsel - både for arbejdsgiver og for den ansatte.

– Det er vigtigt at huske på, at prøvetid kun gælder, hvis man specifikt har aftalt det. Det sker som regel ved, at arbejdsgiveren har skrevet det ind i ansættelseskontrakten, siger Lisa Dalsager, der er jurist i PROSA.

Hvis der i ansættelseskontrakten står, at I har aftalt prøvetid, betyder det, at arbejdsgiveren kan opsigelse dig med 14 dages varsel, og du kan sige op fra dag til dag.

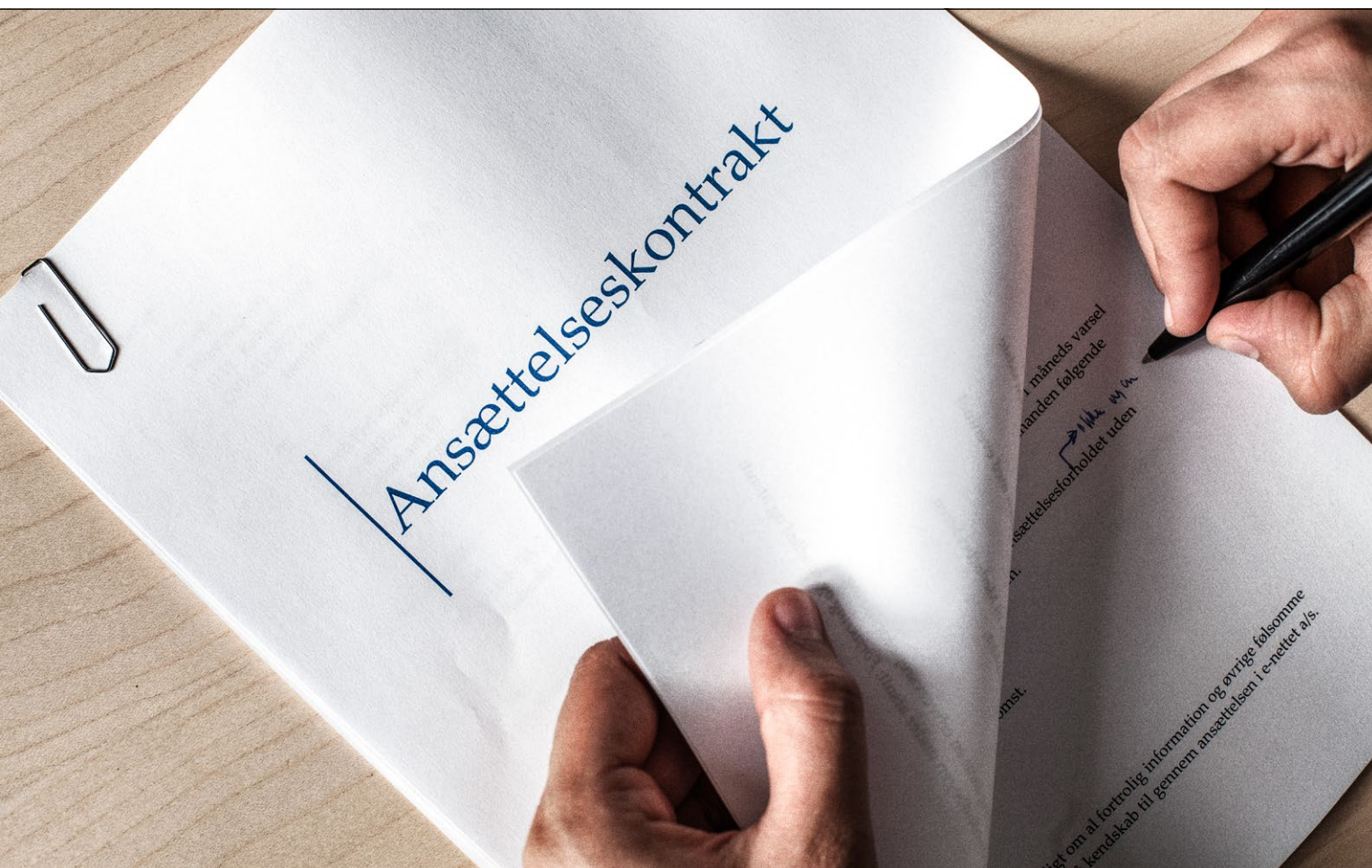
– De fleste arbejdsgivere skriver dog i kontrakten, at der gælder et gensidigt opsigelsesvarsel på 14 dage, og dermed har begge parter 14 dages opsigelsesvarsel, siger Lisa Dalsager.

I teorien burde reglerne ikke være så svære at forstå, men i PROSA oplever både juridisk afdeling og a-kassen, at flere og flere medlemmer får problemer i forbindelse med ansættelser, der stopper inden for prøvetiden. Hver uge må sagsbehandlerne i Min A-kasse sende nyledige medlemmer videre til juridisk afdeling, fordi der i deres ledighedserklæring er problemer med opsigelsesvarslet.

– Problemet med prøvetid er, at mange arbejdsgivere tror, at de kan sige medlemmet op inden udløbet af de tre måneders prøvetid. De glemmer så lige, at medlemmet også skal kunne nå at fratæde, inden de tre måneder er gået. Typisk kommer medlemmerne til at fratæde et par dage for sent, hvilket så udløser en måneds opsigelsesvarsel til udgangen af en måned, forklarer Lone Kingo, der er sagsbehandler i Min A-kasse.

Og det har store konsekvenser.

– Medlemmerne får karantæne i 111 timer, hvis det korrekte opsigelsesvarsel ikke er overholdt, siger hun. Og reglerne er ikke til at ændre. Det eneste, a-kassen kan gøre, er at henvise til juridisk afdeling, hvis der er tale om et medlem af PROSA, så juristerne kan hjælpe med at få rettet

op på tingene. Er man kun medlem af a-kassen, må man selv tage affære.

– De må selv rette henvendelse til den tidligere arbejdsgiver og få orden i tingene. A-kassen kan ikke hjælpe med at få det korrekte opsigelsesvarsel, siger Lone Kingo.

Manglende viden

– Det er muligvis mangel på viden om arbejdsmarkedsforhold, der gør, at vi har flere og flere af denne slags sager. Vi har altid haft disse sager, men aldrig i det omfang, vi har oplevet i den sidste tid. Måske er det også, fordi der i kontrakterne står, at

der er prøvetid på tre måneder, og i den periode er der 14 dages opsigelsesvarsel. Der står ikke noget om fratrædelse inden for perioden. Hvis det bliver skrevet ind i kontrakterne, kan medlemmerne selv læse tingene, siger Lone Kingo.

I juridisk afdeling ryger de sjældent ind i længerevarende tvistrækkeri med en arbejdsgiver i sager af den art.

– De plejer at rette op på det med varslet, da reglerne er ret klare på dette område, siger Lisa Dalsager.

Ifølge Lisa Dalsager kan løntilskudsordninger være en del af forklaringen på stigningen i antallet af ukorrekte opsigelsesvarsler.

– Der har de seneste år været en del ansættelser af medlemmer med løntilskud. Bagefter ansætter arbejdsgiveren vedkommende og aftaler her en prøvetid. Men det kan man ikke.

Man kan ikke først være ansat i et halvt år og så bagefter aftale prøvetid. Prøvetid er altid kun de tre første måneder af ansættelsesforholdet, og man kan heller ikke forlænge en prøveperiode. Det er altså kun i de første tre

måneder af ansættelsesforholdet, at man kan have dette korte opsigelsesvarsel, og det er vel at mærke kun, hvis man har aftalt, at der er prøvetid i ansættelsesforholdet, siger hun.

Lone Kingo opfordrer medlemmer til at få juridisk afdeling til at læse en ny kontrakt igennem.

– Men jeg vil i særdeleshed anbefale, at man får en jurist til at kigge en opsigelse igennem, når man modtager sådan en, siger hun.

**”Det er vigtigt at huske på,
at prøvetid kun gælder,
hvis man specifikt
har aftalt det”**

Lisa Dalsager, jurist i PROSA

Når internet-dimserne invaderer vores privatliv

Big Data og den teknologiske udvikling af sensorer skaber helt nye grænseflader mellem overvågning og privatliv. Hvor går grænsen?

Af Dan Mygind
[prosa@prosa.dk]
Illustration: Lars Refn

I dag er der milliarder af små computere, der via diverse sensorer opsamler og registrerer lyd, billeder og data om deres nærmeste omgivelser. Du har højst sandsynligt en af disse små computere på dig eller i nærheden af dig, når du læser dette. Formentlig har du en smartphone, måske også en fitness-tracker, og dit hjem har muligvis også et eller flere såkaldt smarte apparater, eksempelvis et smart tv. Via en trådløs forbindelse sender de data om dig, dine vaner og dine omgivelser til servere, som du ikke aner eksisterer. Her bliver de opsamlede data sammenkørt med andre datakilder, som du heller ikke er bevidst om, og udvekslet med virksomheder samt organisationer, som du ikke skænker en tanke.

Om fem år vil der være endnu flere små computere med sensorer og netforbindelser i byer, huse, biler og på folk. Analysefirmaet Gartner estimerer lavt med 25 milliarder Internet of Things-enheder i 2020, mens net-

værksleverandøren Cisco regner med, at der vil være 50 milliarder.

"Tingene", lad os kalde dem internet-dimserne, vil være i biler, huse, elpærer, fitness-trackere, smarte ure, smarte briller samt andre dimsedutter og dingener, som vi ikke har fantasi til at forestille os i dag. De mange milliarder internetforbundne dimser vil opsamle en hulens masse data om mennesker, dyr, trafik, energiforbrug, maskiner samt en masse andre ting, som vi heller ikke har fantasi til at forestille os i dag.

De opsamlede data vil blive konsolideret i store Big Data-repositories og blive gennemanalyseret på kryds og tværs for at finde ud af, om menneskenes livsstil er sund, dyrene producerer nok, og om tingene skal repareres (du kan flytte rundt på ordene "menneskene", "dyrene" og "tingene" i den sidste sætning, og den vil stadig være sand). Spørgsmålet er, hvem der har adgang til de mange data. Er det i orden, at dit forsikringselskab får adgang til alle data,

som din fitness-tracker har opsamlet? Må dit el-selskab dele dine forbrugsmønstre med andre? Er det i orden, at dine personlige data sammenholdes med dine indkøb, eksempelvis alkohol og tobak, for at give forsikrings-selskabet et bedre indblik i din livsstil og derfor et bedre grundlag for at udregne din livsforsikring? Er det acceptabelt, at alle digitale pengestrømme minutløst tegner et detaljeret billede af dine forbrugsvaner?

Hvordan sikres det, at indsamlede data om bevægelsesmønstre forbliver anonymiserede og eksempelvis ikke misbruges af paparazzi-fotografer til at identificere og følge celebrities rundt i de kommende smarte byer?

Er det i orden, at sikkerhedstjenester som NSA, GCHQ og FE "af hensyn til rigets sikkerhed" får adgang til alle de indsamlede data, så de eksisterende indsamlede databjerger fra cyberspace kan blive endnu større, beriget med data hentet fra den analoge, den virkelige, verden?

Prosabladet ser nærmere på de mange spørgsmål, som den accelererende teknologiske udvikling, og dermed de udvidede muligheder for overvågning og privatlivsbrud, rejser.

Den personlige sladrehanke nummer et

Smartphonen er blevet en uundværlig følgesvend for de fleste. Men ingen anden enhed rummer samtidig så mange mulighed for privatlivskrænkelser.

Af Kurt Westh Nielsen
[kwn@prosa.dk]
Illustration: Lars Refn

Fra slutfirsernes skulderremshængte slæbbare til ultralette og bukselommeklar. Nutidens smartphones er selve inkarnationen af den universelle kommunikationsenhed, som i årtier var en drøm anvendt af fiktionshelte som Dick Tracy og Star Treks kaptajn Kirk.

En nutidig smartphone rummer processorkraft og lagerplads, som overgår få år gamle pc'er. Læg dertil indbyggede sensorer og eksempelvis GPS-modtagere, som gør din smartphone til en digital schweizerkniv af kommuni-

kationsmuligheder. Indbyggede netværksteknologier som LTE, NFC, Bluetooth og wi-fi sikrer konnektivitet og dataopsamling om alt fra dine søvnmønstre, hjerteslag og løbeture til logning af metadata ved kommunikation og egentlig aflytning af al slags datakommunikation inklusive samtaler.

Dermed har en smartphone hidtil uset potentiale til at fungere som den ultimative sladrehanke, når myndigheder med en dommerkendelse får brug for at efterforske terror eller alvorlig kriminalitet. Men de teknologiske mu- >>

ligheder byder også på langt mere kontroversielle tiltag, som truer privatlivet for milliarder af smartphone-brugere.

Whistlebloweren Edward Snowden har sandsynliggjort, at den amerikanske efterretningstjeneste, NSA, og den britiske pendant, GCHQ, opererer med aflytningsprogrammer, som gør det muligt at lave masseopsamling af kommunikation og lagre store kopier af trafikdata og regulært indhold, som passerer gennem de internationale optiske søkabler. Dette bliver suppleret med direkte søgeinterfacen hos teleoperatører og internettets cloud-leverandører.

Hacker sim-kort

Til de hemmelige tjenesters aflytningsbestrebelse knytter sig langt mindre demokratisk kontrol og lovgivning. Og i flere tilfælde bevæger tjenesterne sig ud over kanten af deres råderum. Således er det lykkedes NSA og GCHQ at hacke sig ind hos sim-kortproducenten Gemalto og tilegne sig milliarder af krypteringsnøgler til et tilsvarende antal simkort. Derved er det muligt at aflytte mobiltelefoni direkte uden at anmode teleselskaber om aflytningsmulighed for den krypterede kommunikation. Mest kendt i offentligheden blev den målrettede aflytning af forbundskansler Angela Merkels mobiltelefon, hvor det ansete tyske tidsskrift Der Spiegel kunne rapportere, at aflytningsudstyr på den

amerikanske ambassade blev anvendt. I flere artikler har britiske The Guardian beskrevet, at tyske efterretningstjenester aktivt har hjulpet NSA med telefonaflytninger i Tyskland.

Med til billedet hører også, at den mest udbredte overvågning af mobiltelefoni og datatrafik er af kommerciel og/eller kriminel art. Det er ikke kun efterretningstjenester, som anvender IMSI-catchere, også kendt som piratmaster, til at sladre om udvalgte eller alle borgeres brug af smartphones. Norsk politi efterforsker stadig fundet af falske master i Oslo, som angiveligt blev brugt til at opfange politikeres samtaler. Og den mobile sladrehanke er jo også at ligne med en moderne computer med tilhørende webbrowser og alle de sårbarheder, som platform-uafhængige vira, tredjepartscookies og åbne datakommunikationsporte byder på. Om du vælger at leve med en sladrehanke i lommen, er en privatsag. Vil du gøre et forsøg på at beskytte dig, så kan du finde inspiration i artiklen "Paranoikerens yndlingsværktøjer" på side 20 i dette tema om overvågning.

”En nutidig smartphone rummer processorkraft og lagerplads, som overgår få år gamle pc’er”

Er der plads til

privatliv

når internettet indbygges i alt?

Vi er i gang med at overføre overvågningen fra internettet til alt i vores liv. Er det en god idé?

Af Dan Mygind
prosabladet@prosa.dk

– Det er farligt at antage, at folk ikke bekymrer sig om deres privatliv. Som udgangspunkt er de her teknologier meget uigennemsigtige, og folk har ingen idé om omfanget af den dataudveksling, der foregår.

Gilad L. Rosner, stifter af Internet of Things Privacy Forum, mener ikke, at folks tilsyneladende accept af at udlevere private data via sociale netværk og mobile apps skal tages som udtryk for, at de er ligeglade med deres privatliv, og det kan ikke bruges som argument for en laissez faire-holdning til privatlivsbeskyttelse. Det er derimod vigtigt at få truslerne mod privatlivet frem i lyset specielt nu, hvor Internet of Things-bølgen for alvor begynder at skylle ind over vores liv.

Adgang til babymonitorers video-feed

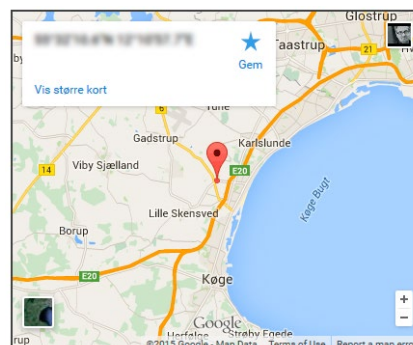
I slutningen af 2014 blev en af truslerne meget konkret for en række mennesker verden over. Det russiske website Insecam sendte livevideo-streams fra en række webkameraer og babymonitører i mere end 250 lande.

De mange video-streams fra kontorer, huse, soveværelser og babysenge verden over var tilgængelige på det russiske website, fordi bagmændene enten havde "gættet" standard-passwordet, som kameraerne blev solgt med, eller fordi der slet ikke var nogen password-beskyttelse.

– Vi ved, at tonsvis af webkameraer, babymonitører og andre netforbundne enheder sælges med et default password. Det er et alvorligt problem, siger Gilad L. Rosner.

Den manglende sikkerhed betyder, at hackere kan få fuldstændig kontrol over babymonitører og webkameraer. Nogle forældre har fundet billeder af deres babyer på internettet, og andre har oplevet, at babymonitorers højttalere er blevet brugt til at komme med obscøne kommentarer til babyer i vugger. Den slags oplevelser er voldsomt krænkende for de involverede, og Gilad L. Rosner anbefaler, at leverandørerne skal tænke sikkerhed og privatlivsbeskyttelse ind i de mange internetforbundne ting fra starten af udviklingen. >>

View camera online in Sjælland, Solrød

Country code: DK
 Region: Sjælland
 Solrød
 City: [View CCTV online in Solrød](#)
 Latitude:
 Longitude:
 ZIP: 2680
 Timezone: +02:00
 Channels: 1
 Manufacturer: Foscam

Når webkameraer rykker ind i internetbrugeres hjem, åbner mange brugere samtidig for uautoriseret adgang. Årsagen er, at mange brugere overser vigtigheden af at ændre kameraets standard-brugernavn og password. På nettet findes der servere, der i overskuelig form sorteret efter land, åbner for adgang til private overvågningskameraer. Skærmdumpet viser live-adgang til et usikret hjem i Solrød.

– Apparater, der skal anvendes derhjemme, bør være designet for de mindst teknisk kyndige, anbefaler Gilad L. Rosner.

Det er dog sjældent noget, leverandørerne gør, da de forestiller sig, at forbrugerne er langt mere teknisk interesserede, end de i virkeligheden er.

– Markedsaktører og kommentatorer tror, at hvis vi blot giver forbrugerne information om produkterne, så vil de træffe fornuftige beslutninger om opsætning og konfigurerings, siger Gilad L. Rosner.

Men sådan forholder det sig ikke, ifølge Gilad L. Rosner, der betegner leverandørernes forventninger som urealistiske.

– Folk, der ikke interesserer sig for, eller har nogen idé om, sikkerhedsprofilen i deres internetrouter, vil ikke interessere sig for, eller have nogen idé om, sikkerhedsprofilen i en babymonitor eller i et tv. Faktum er, at spørgsmål om sikkerhed, privatliv og sårbarhed i høj grad er tekniske og usynlige for de fleste, så det er urealistisk at tro, at forbrugeroplysning vil medføre en væsentlig forbedring af produkterne. Folk forventer derimod, at apparaterne kommer med en form for forbrugerbeskyttelse, siger han.

Leverandørernes ønsketænkning bunder blandt andet i, at det gør udviklingen af produkter nemmere, så det er derfor nødvendigt at ændre leverandørernes incitamenter.

– Vi skal skabe incitamenter for markedsaktørerne, så de forbedrer designet med fokus på privatliv. Et incitament er at undgå risici som bøder og dårligt omdømme. Vi kan skabe love, der gør det muligt for forbrugere at anlægge sag mod firmaer, der ikke håndterer private data ordentligt.

Vi kan skabe øget bevidsthed om vigtigheden af privatliv og måske kåre de bedste privatlivsprodukter, foreslår Gilad L. Rosner.

Bevidst samtykke

En ting er hackeres adgang til video-feeds fra webkameraer i hjemmet, som for de fleste er en grænseoverskridende invasion af privatlivets fred. Når det kommer til den mere skjulte opsamling, sammenkørsel og analyse af data, er det mere dunkelt for forbrugerne, hvad der egentlig foregår. Her gælder det om at gøre det klart, hvilke data der overdrages til hvem.

– Samtykke er et grundlæggende element i måden, vi lever vores liv i et liberalt, demokratisk samfund. Det relaterer sig til den grundlæggende idé om selvstændighed og uafhængighed. Du kan ikke være en fuldstændig uafhængig og selvstændig aktør, hvis ting bliver skjult for dig, eller der træffes beslutninger, som involverer dig, uden at du bliver gjort opmærksom på det, siger Gilad L. Rosner.

Desværre bliver det mere og mere uigennemskueligt for folk, hvem der egentlig har adgang til de data, der vedrører den enkeltes liv - data, der kan anvendes til at træffe beslutninger, som har direkte indflydelse på den enkeltes liv.

– Hvis du køber en bil, skal du underskrive en masse papirer. I kontrakten kan der være en klausul, som "Vi vil monitorere din kørestil, og vi vil rapportere den til tredjepart, medmindre du vælger fra". Du lægger måske ikke mærke til det, når du underskriver den lange kontrakt. Du tror, du blot underskriver finansiering og lignende, siger Gilad L. Rosner.

Her er det vigtigt, at bilkøberen bliver gjort eksplicit opmærksom på, at de opsamlede data om kørestil, hastighed og andet bliver udvekslet med eksempelvis forsikrings-selskaber.

– I USA er tendensen, at forbrugeren aktivt skal fravælge muligheder, mens tendensen i Europa er, at man aktivt skal tilvælge muligheder. I begge tilfælde kan du forestille dig bilforhandlere, som egentlig ikke ved, hvad kontrakten indeholder. Pointen er, om du var informeret godt nok? Er det fair? Er det en hensigtsmæssig anvendelse af din information? siger Gilad L. Rosner.

Desværre er erfaringerne om dataudveksling ikke de bedste, hvis vi ser, hvordan det foregår på web, hvor vi har mere end 20 års erfaring. Gemt langt nede i de meget lange Terms & Conditions, som alle webbrugere kender, men som få har læst, er der ofte nogle vage formuleringer om, at data vil blive videregivet til tredjepart.

– På web er der bred enighed om, at ingen læser Terms & Conditions. Virksomhederne ved ikke, hvem de vil udveksle data med, så T & C's er bevidst meget vage. T & C's er ikke skrevet for forbrugers skyld - de er skrevet af hensyn til virksomhedens advokater, siger Gilad Rosner og stiller spørgsmålstegn ved den nuværende måde at opnå samtykke på, da ingen har det fulde overblik over dataudvekslingen.

– Ikke engang forskere kender det fulde omfang af dataudvekslingen. Jeg har arbejdet med det her i mange år, og jeg kan ikke redegøre for, hver eneste ting min mobil gør, og hver eneste app der har adgang til min lokation, siger han.

Tag en tænkepause

Selvom kommercielle aktørers måde at opnå samtykke om dataudveksling på er mere eller mindre dubiøs, så skal de trods alt bede om det. Når det kommer til efterretningstjenesters indsamling af data, har whistlebloweren Edward Snowdens afsløringer vist, at der er tale om et stort tag selv-bord uden skelen til brugers samtykke eller lovgivningens rammer.

Eksempelvis blegner det russiske website Insecams samling af video-feeds i forhold til NSA's og GCHQ's Optic Nerve-program. Billeder fra millioner af Yahoo webcam-brugers web-chat blev opsnapet og gemt af efterretningstjenesterne, uden at brugerne havde en jordisk chance for at vide, at de blev overvåget. Den slags eksempler gør det nærliggende at se Internet of Things som en yderligere udbygning af overvågningssamfundet.

– Overvågningen vil fortsætte med at udnytte de teknologier, som er tilgængelige. Der vil være flere kameraser, mange flere sensorer, mange flere mikrofoner, mange flere varmesensorer og så videre. Hvis vi bryder Internet of Things op og siger, at der vil blive flere registrerende sensorer i dit hjem, på din person, i offentligheden, så vil det betyde, at den øgede overvågningsmulighed skabt af det kommercielle marked vil blive tilføjet verdens overvågningsstruktur, siger Gilad L. Rosner.

Det lover jo ikke godt for privatlivets overlevelse i et fremtidigt samfund, hvor internetforbundne sensorer spreder

sig overalt, men alligevel er Gilad Rosner optimistisk. Så han sukker lidt over spørgsmålet, om vi kan gøre det bedre, end vi har gjort hidtil.

– Jeg tror, at en masse folk bekymrer sig om privatliv. Jeg tror, at grunden til, at du hører fraser som "du har intet privatliv, sådan er det", "privatlivet er dødt" og bla, bla, bla er, at de er provokerende og følelsesladede. Hvorfor er de følelsesladede? Fordi det handler om sårbarhed. Folk er ikke så bevidste om det, men de føler sig sårbare og føler, at de har mindre kontrol. De følelser vil udvikle sig socialt. Folk ønsker stadig kontrol over deres informationer, siger han.

For Gilad L. Rosner er Internet of Things en anledning til at stoppe op og reflektere over de grundlæggende rettigheder, vi som individer i demokratiske samfund bør have. Det tyndslidte argument om, at "hvis du ikke har noget at skjule, har du intet at frygte", hører ikke hjemme i et demokratisk samfund med frie individer, mener han.

– Det kan ikke bruges, hvis du ser privatliv som en ret-tighed. Jeg skal ikke retfærdiggøre, at jeg holder nogle ting private. Det er op til dig at retfærdiggøre, at du krænker mit privatliv, slår han fast.

Nu holder teknologiudviklingen jo sjældent pause, men forhåbentligt vil borgere og politikere have tid til at fundere lidt over de grundlæggende vilkår for frie, demokratiske samfund. Vi får se.

Doktor Gilad L. Rosner stiftede IoT Privacy Forum i januar i år. Han fungerer som rådgiver for den britiske regering vedrørende privatliv og er tilknyttet som forsker til Nottingham Universitys Horizon Digital Economy Research.

Smart Grid: Overvåger din smarte elmåler dig?

Alle danske hjem skal fra 2020 have et såkaldt Smart Meter installeret i stedet for den gamle mekanisk roterende elmåler. Alle er langtfra begejstret.

Af Anders Kjærulff
[prosabladet@prosa.dk]
Illustration: Lars Refn

Jørgen Steffensen er elinstallatør i Herlufmagle på Sjælland. Da det elselskab, der leverer til ham privat, i 2011 ville installere et 'Echelon Smart Meter' i hans hjem, sagde han nej tak, for det var han ikke tryk ved. Men han skal have et. Det skal vi alle sammen. Det har Folketinget bestemt.

I 2020 skal alle danskere have et såkaldt 'Smart Meter' installeret i stedet for den gamle, mekanisk roterende elmåler, vi kender så godt.

Hvis man skal kunne styre strømforbruget i hele Danmark mere præcist, kræver det nemlig et såkaldt 'Smart Grid', og der er det ikke nok med en enkelt måling om året. Det skal være hyppigere, helt præcist en gang i timen - mindst. Og der kommer ikke længere nogen seddel, der skal udfyldes. Målingerne sendes via elkablerne, og resultaterne gemmes, registreres og analyseres hos Energinet Danmark i en central data-hub.

Hvem får data?

Men hvad sker der med de data, der opsamles?

– Jeg skrev til mit elselskab og spurgte, hvor tit de egentlig måler, og om de kunne garantere, at mine data ikke blev hacket, så eksempelvis indbrudstyre kunne finde ud af, om

jeg var hjemme eller ej. Jeg spurgte også, om jeg kunne få garanti for, at mine data ikke ender andre steder. Der står nemlig noget med, at de deler data med tredjepart, men hvem det er, det kan jeg ikke få svar på, og det gør mig utryk, siger Jørgen Steffensen, der nu er blevet påbudt at få sat sit Smart Meter op, ellers kommer kongens foged.

Jørgen Steffensens utryk ved behandling af data er ikke noget, han er alene med. Flere sikkerhedsekspertter har stillet spørgsmål til holdbarheden af den kryptering, Echelon anvender, og da målerne kan fjernopdateres, spekuleres der i scenarier som hacking af private elmålere, strømtveri og sabotage af hele elsystemet - eksempelvis ved at ændre passwords i den centrale data-hub.

Ikke meget sparet

Jørgen Steffensen er noget mere konkret:

– Hvis man måler mit forbrug tilstrækkeligt tit, så kan man se, hvornår min opvaskemaskine kører, og hvornår jeg åbner mit køleskab. I fremtiden får vi internet i alle mulige ting i hjemmet, og de vil også kunne kommunikere med mit Smart Meter. Det er utrygt. Jeg har brug for at vide, hvad der foregår i mit eget hus, siger han.

Og så er der afregningen: Med målinger minimum hver time, kan elselskaberne nemlig variere taksterne, alt efter hvornår strømmen er billig - noget der ifølge Klima- og Energiministeriet vil få forbrugerne til at ændre adfærd for at spare penge.

Jørgen Steffensen har regnet på sagen, og umiddelbart ser det ikke ud til, at han vil kunne spare mere end små 500 kroner om året. Måske.

Links

Flere informationer om Smart Grid og Smart Metering er tilgængelige via denne artikel på prosa.dk:
kortlink.dk/prosa/gttw

– Problemet er jo, at det bliver umuligt at overskue, hvad prisen er, når målingerne ligger så tæt. Og så er der en anden ting: Hvis jeg nu ikke får betalt til tiden, ja, så kan elseskabet simpelthen afbryde min strøm direkte fra værket. De behøver ikke sende nogen herud for at frakoble det. Og hvis de kan det, så er jeg bange for, at andre også kan, siger han.

En mulig udvej

I Holland og Norge har man gjort det valgfrit, om man vil skifte til en intelligent elmåler eller beholde den gamle analoge, men her i Danmark er det, som med NemID, obligatorisk.

Regeringen har i forbindelse med Vækstplan DK fra februar 2013 besluttet at sikre udrulning af de sidste fjern-

aflyste timeelmålere. Ved at stille krav om installation af fjernaflæste timeelmålere vil gevinsterne ved timeafregning forstærkes, da en fuld udrulning vil mindske omkostningerne forbundet med timeafregning samt fremme konkurrencen på elmarkedet, hedder det i rapporten 'Smart Grid-Strategi - fremtidens intelligente energisystem'.

Hvis Jørgen Steffensen stadig vil have strøm, skal han altså have et Smart Meter.

Men der er håb:

– Jeg har besluttet at sætte det op udenfor i en anden bygning. Jeg får installeret en tavle med afbryder og ur-styring i, så jeg kan slukke for strømmen ind til huset. Det giver muligheder på sigt for at være "off line" i et tidsrum, når jeg får et batteribackup og mit eget sol-vind-anlæg, siger han.

Paranoikerens yndlings- værktøjer

Af Anders Kjærulff
[prosabladet@prosa.dk]

'Selv om man er paranoid, kan der godt være nogen efter en.' Sådan har mit eget slogan lydt gennem længere tid, og da Edward Snowden ramte verden midt i trygheds-solar plexus for to år siden, blev jeg yderligere bekræftet i, at det var en rigtig god idé at forsøge at skjule sig så meget og så godt som muligt på et internet, der husker alt og intet glemmer.

Derfor har jeg gennem de seneste år samlet en række værktøjer sammen til mit elektroniske arbejdsliv, og det allervigtigste er: OpenPGP.

OpenPGP

Med GPG Suite er det temmelig nemt at få mailkryptering gjort til en del af dagligdagen, velvidende at man ikke skal kryptere ALT. For så bliver man som bekendt for alvor mistænkelig.

GPGSuite er til Mac, og jeg er blevet Mac-bruger i en sen alder efter i mange år at have afvist maskinerne som overproduce-rede og kun for grafikere. Men nu er jeg på. Ikke at jeg på nogen måde tror, at det gør mit liv mere sikkert - tværtimod viser alle undersøgelser, at OSX er det styresystem i verden, der har flest alvorlige sikkerhedsbrister. Men de er pæne og solide og hamrende hurtige og svære at gå væk fra, de alu-maskiner, når man først har vænnet sig til dem.

Til gengæld er jeg blevet hysterisk med updates af programmer og kører to separate antivirusprogrammer - Sophos Antivirus og Avira. Ingen af de programmer beskytter mod virkeligt alvorlige angreb, men de tager de værste

phishing-mails og dumme virusser, som kunne medføre problemer i mit spinkle digitale fort. Og så er de gratis - hvilket for en paranoid naturligvis medfører overvejelser om, hvorvidt der er bagdøre, og hvem der mon har nøglerne til dem?

Privacy Badger

Min favoritbrowser er og bliver Firefox. Den er open source, og der er fine plugins som eksempelvis EFF's Privacy Badger, som holder styr på kommerciel overvågning og usynlige trackere. Men selv Firefox kan spores via

IP-adressen, og med lognings-bekendtgørelsen i hånden kan myndighederne læse, hvilke sider jeg besøger.

Hvis jeg vil føle mig fuldstændigt sikker i min færden på nettet, er der naturligvis kun et program, der dur: TOR, som jeg konsekvent kun tilgår over en VPN-forbindelse - bare for at sikre første IP-adresse også. Programmet er blevet stadigt bedre

og kandiderer til snart at vippe Firefox af pinden og blive første-browser.

Men så er der jo ... mobilen. Den 'chip-i-nakken', vi alle sammen slæber rundt på, og som sladrer om alt, vi foretager os, hvor vi er, hvem vi taler med, hvilke websider vi besøger og en hel masse andre ting, det er ulideligt og trist at skulle remse op her. Jeg har en Android-telefon og må med skam indrømme, at den er fyldt med Googles knusende effektive software, der ligeså knusende tømmer alt liv ud af telefonen. På et tidspunkt skal der skiftes til en

**"Keep everything
important off-line"**

”Selv om man er paranoid, kan der godt være nogen efter en”

privacy-kontrollerbar Cyanogen-mod, men det bliver ikke lige nu. Det tager tid og betyder et farvel til Google, og det er jeg ikke helt klar til endnu.

Freedome

Og på den anden side: Hvad skal jeg med det, når jeg har Freedom? Freedom er et længe ventet produkt fra Matti Hypponen's F-Secure, som sprang direkte ud af Snowden-afsløringerne. Det er antivirus, app-beskyttelse, browser-beskyttelse og ikke mindst en permanent VPN-forbindelse, hvilket betyder min telefon tilbringer meget tid i Holland og Sverige. Det får Google til at gå i panik og give mig ret sære søgeresultater, hvilket til gengæld bekræfter produktets effektivitet, når det kommer til at sløre mine spor og oprindelsesland.

Freedomes største kvalitet er beskyttelse mod ondsindede hacks via offentlige wi-fi-Hotspots ved at route al (naturligvis krypteret) trafik gennem F-secures egen sky. Der sendes simpelthen ingen brugbar info ud, heller ikke fra apps. Freedom skjuler også min IP-adresse og blokerer tracking cookies.

Stoler jeg så på dem? Ja, det gør jeg - ikke mindst fordi jeg har set skaberen, Matti Hypponen, i øjnene og spurgt, om han nogensinde ville udlevere informationer til efterretningstjenester, og svaret prompte lød: 'Nej, Aldrig!'

Der er endnu en god grund til tillid: Freedom koster penge - p.t. 235 kroner om året - penge, jeg synes er godt givet ud.

RedPhone/Textsecure

Men der er også gratis glæder i mobilland. Whispersystem har begået to fine produkter. Med Red Phone, kan man foretage krypterede, uaflyttelige telefonopkald,

ganske vist i nedsat lyd kvalitet, men dog anvendeligt i en snæver og presset vending, og med Text-Secure kan jeg, uden de store problemer, kryptere mine sms'er til modtagere, der bruger samme program - og jo, det findes skam til både iPhone og Android, og du kan også sende mms-besked.

Offline

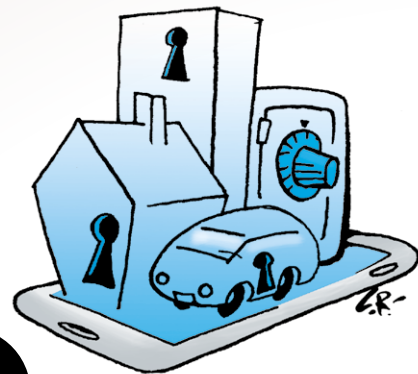
Jeg bruger alle disse værktøjer dagligt. Men føler jeg mig sikker mod overvågning så? Nej.

Hvis nogen virkelig vil indenfor, skal de bare have installeret et Remote Access Tool (RAT) på en mine maskiner, så er der hul igennem til alle virusprogrammer og adgangskoder og krypteringsnøgler. Min fine arbejdsmaskine bliver aldrig 100 procent sikker, hvis de store drenge, PET, FE og NSA, virkelig ruller sig ud. Også det er der imidlertid råd for: Jeg bruger det stensikre styresystem TAILS, bootet fra en USB-stick på en separat computer, når jeg eksempelvis skal tjekke for beskeder på Radio24syvs whistleblower-system, SecureDrop, eller hvis jeg har en krypteret fil, jeg ikke tør pakke op på arbejdsmaskinen. Og så tænker jeg mere og mere på et råd, jeg engang fik: 'Keep everything important off-line'. Det, og kun det, er 100 procent it-sikkerhed.

Links

Find værktøjerne via netudgaven af denne artikel på <http://kortlink.dk/prosa/gtu2>

Drømmer smarte byer om privatliv?

Danmark er i front, når det gælder smarte byer, men vi mangler en strategi for at undgå et overvågningshelvede.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]
Illustration: Lars Refn

Er vejen til et overvågningshelvede brolagt med gode intentioner om smarte byer?

Ikke nødvendigvis, men der er en reel risiko for, at den store mængde data, som smarte byer indsamler og anvender for at effektivisere ressourceforbrug og forbedre bylivet, vil underminere vores privatlivsopfattelse, hvis vi ikke tænker os godt om. Det vurderer en række personer, som er involveret i nogle af Danmarks smart city-projekter.

Martin Brynskov, lektor på Aarhus Universitet med speciale i interaktionsteknologier, er formand for det danske Smart City Netværk samt formand for det europæiske netværk Smart Connected Cities. Han har i mange år arbejdet med smarte byer og ved, at de rummer mange positive muligheder for at forbedre bylivet.

Men han er også opmærksom på skyggesiden af smarte byer med store indsamlede datamængder.

– Der er positive og negative ting ved smart cities, som skal ses i sammenhæng. Men ja, overvågningsproblematikken skal tages alvorligt. Overvågningen er et af de største issues. Hvis man er bekymret, så er det en potentiel overvågningsstruktur, der bliver bygget ind i stort set alt. Det er et vigtigt emne, siger Martin Brynskov.

Han efterlyser derfor en national strategi, der kan tage hånd om de potentielle overvågningsproblematikker. I øje-

blikket er det overladt til de enkelte projekter at famle sig frem og prøve at forholde sig til en lovgivning, der er ude af trit med den teknologiske udvikling.

– I dag ser vi tilfældige afgørelser langt nede i nogle systemer uden retningslinjer. Strategien vil give angrebsvinklen, så man kan prioritere, systematisere og gentænke demokratiet i den digitale omstillingsproces, vi står over for. Teknologien er ved at udfordre nogle af de ting, som vi tager for givet. Ja, vi har brevhemmelighed, men er sådan noget som MAC-adresser, der entydigt identificerer hardware, noget, vi skal være bange for at give væk? siger Martin Brynskov.

Blip, MAC og cookies

Det er ikke tilfældigt, at Martin Brynskov nævner netværks MAC-adresser. I januar måned blev et trafikovervågnings-system fra Blip Systems, som anvendes i flere danske byer, erklæret ulovligt af Erhvervsstyrelsen. Systemet anvender mobiltelefoners MAC-adresser som datagrundlag for trafikovervågning, og da anvendelsen af MAC-adresser foregår uden bilisternes samtykke, er det i strid med EU's såkaldte cookie-direktiv, lød meldingen fra Erhvervsstyrelsen.

Et par måneder senere, i slutningen af marts, omstødte Erhvervsstyrelsen så sin egen afgørelse. MAC-adresserne blev nemlig transformeret til hash-værdier, inden de >>

TORSDAG 25. JUNI I KØBENHAVN

ÅRETS PROJEKTDAG 2015

Nyeste tendenser & Best Practice

Kom og hør

Endomondo

Forsvaret ^{Eva Zeuthen}

Tivoli Vattenfall

Danske Bank ^{Grøn Koncert}

Morten Spiegelhauer

Morten Spiegelhauer

Træf modige beslutninger og hold hovedet koldt når jorden (lokummet) brænder

Tilmelding

aaretsprojektdag.dk

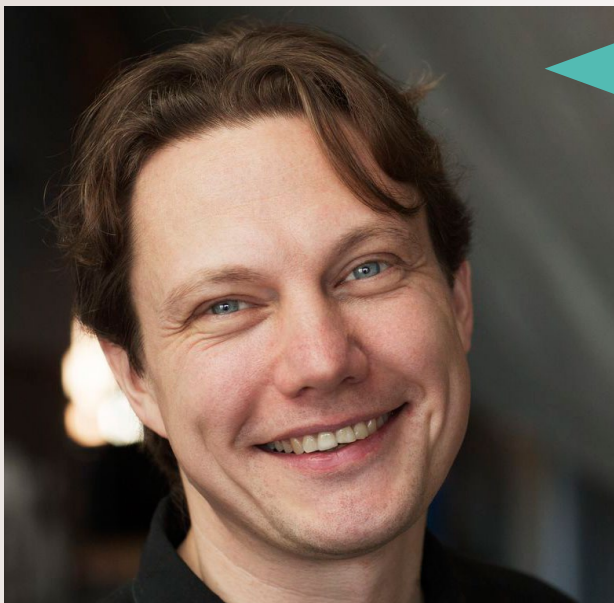
3526 2880

Pris kr. 3.495

LEDERNES
KompetenceCenter

Peak
consulting
group

- Det er ikke nødvendigt at registrere nummerpladen, hvis vi blot vil vise, hvor mange parkeringspladser der er tilbage i Nørre Søgade, siger enhedschef for Bydata i Københavns kommune, Winn Nielsen.

- Overvågningen er et af de største issues. Hvis man er bekymret, så er det en potentiel overvågningsstruktur, der bliver bygget ind i stort set alt. Det er et vigtigt emne, siger Martin Brynskov, lektor fra Aarhus Universitet med speciale i Interaktionsteknologier.

blev anvendt, og derfor er data ikke direkte personhenførbare, lød det i den nye afgørelse.

Den afgørelse blev diskuteret intenst, og Ole Tange, it-politisk rådgiver hos PROSA, argumenterede for, at man kan beregne sig frem til de oprindelige MAC-adresser fra hash-værdierne og dermed gøre data personhenførbare.

I Københavns Kommune kan Winn Nielsen, enhedschef for Bydata, nikke genkendende til privacy-udfordringerne. Hans enhed står bag kommunens smart city-koncept, Copenhagen Connecting, der vandt den internationale World Smart Cities Award forrige år.

- På den ene side vil vi gerne indsamle data, fordi vi kan bruge dem til at forbedre vores services, eksempelvis fremkommeligheden i trafikken, men samtidig vil vi sikre, at vi ikke kommer for tæt på den enkelte borger. Det er den balance, vi skal finde, siger han.

Kommunen har derfor oprettet et privacy-panel, der skal rådgive om privatlivsproblematikker i forbindelse med smart city-projekterne. I panelet sidder Ole Tange fra PROSA samt andre med indsigt i privacy-regler og teknologi.

Rundt i manegen

Med kommercielle leverandører, kommunale embedsmænd og embedsmænd fra forskellige ministerier som interessenter - samt input fra EU i form af forskellige direktiver - tegner det til en langvarig proces med analyse og efterfølgende strategiudarbejdelse, som kan sikre en fornuftig balance, der tilgodeser ønskerne om privacy.

I en række ministerier og styrelser er der tilsyneladende ikke den store interesse for sagen. Hos Erhvervs- og

Vækstministeriet, som blandt andet tager sig af internet- og tele-området, ønsker man ikke at være med til at udarbejde en national strategi på området.

- Det hører ikke under vores resort, lyder det fra en pressetalsmand, som henviser til Justitsministeriet, da det efter talsmandens mening udelukkende handler om persondataloven.

Hos Justitsministeriet henviser man til Datatilsynet, der vel at mærke udelukkende fører tilsyn med, at eksisterende lovgivning overholdes. Hos Datatilsynet oplyser man, at der er to privacy-regelværk. Der er den generelle persondatalov, som Datatilsynet fører tilsyn med, og så er der cookie-reglerne og telelovgivningen, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med. Datatilsynet henviser derfor til Erhvervsstyrelsen, som hører under Erhvervs- og Vækstministeriet. Dermed er cirklen sluttet.

Da Prosabladet lufter sin bekymring om, at det vil tage så lang tid at udarbejde en national strategi, at den uvægerligt vil halse efter den teknologiske udvikling, kan Martin Brynskov kun være enig, men alternativet: at gøre ingenting, er værre.

- Ja, det er lige præcist det, der er udfordringen, men analysen vil gøre det klart, hvad vi overhovedet kan gøre. Hvis vi bare lader teknologien knalde derudaf, så bliver det sådan et neoliberalt Airbnb-Uber-samfund, vi ender med. Der er langt til den danske velfærdsmodel i sådan et samfund, siger han.

Gem kun nødvendige data

Men hvis den nationale strategi lader vente på sig, hvad kan projekterne rundt om i Danmark så gøre her og nu?

Datatilsynet kan selvfølgelig altid kontaktes for generelle retningslinjer, men "når du arbejder med personoplysninger, så er ansvaret hos dig selv. Vi kan ikke yde gratis advokatbistand", fortæller den ellers venlige kvinde hos Datatilsynet. Bli Systems rettede selv henvendelse til Erhvervsstyrelsen for at få afklaret, om det var i orden at anvende hashede MAC-adresser i firmaets trafikovervågningssystem. Det førte til et par måneders granskning af et EU-direktiv og modstridende udmeldinger fra Erhvervsstyrelsen. Måske er en anden vej at tænke på gode designkriterier?

Den amerikanske Federal Trade Commission (FTC) udsendte i januar i år rapporten "Internet of Things: Privacy & Security in a Connected World" om udfordringerne, vi står overfor. I rapporten er der en række gode råd om, hvordan sikkerhed og privatlivsbeskyttelse kan indtænkes i Internet of Things-løsninger.

Hos Københavns Kommune er man opmærksom på privacy by design-principperne.

– Vi vil ikke indsamle mere information, end der skal anvendes. Det gælder eksempelvis, hvis vi skal registrere antallet af parkerede biler i et område. Du kan få kameraer, der blot registrerer, hvor mange biler der er i et område. Det er ikke nødvendigt at registrere nummerpladen, hvis vi blot vil vise, hvor mange parkeringspladser der er tilbage i Nørre Søgade, siger enhedschef for Bydata, Winn Nielsen.

Det er også en god idé at bede om brugernes tilladelse til at anvende deres data på forhånd.

– En af vejene er opt-in. Hvis vi eksempelvis laver en app, vil vi spørge, om brugeren har lyst til at hjælpe os med at holde øje med, om vi leverer en ordentlig service på vejene, siger Winn Nielsen.

Salg af indsamlede data?

Copenhagen Connectings katalog rummer mere end 80 projektidéer. I kataloget kan man blandt andet under use casen "Behavioral analysis and location based services" læse: "Lokationsrelaterede data og mere detaljerede rå-data kan blive solgt til private forretninger og restauranter, så det kan bruges i deres marketing, eksempelvis hvor kunderne kommer fra, og hvor de bor i byen."

Det kan formentlig få mange privacy-forkæmpere op i det røde felt, men Winn Nielsen understreger, at det blot er mulige scenarier, som er dokumenteret i use case-kataloget.

– Det er et bruttokatalog. Vi har ikke tænkt, at vi skal sælge oplysningen om, at du var i Store Kongensgade klokken 22.35 i torsdags, men det er relevant at vide, hvor mange trafikanter der er i Store Kongensgade på forskellige tidspunkter, siger Winn Nielsen, som heller ikke forventer, at kommunen vil sælge data.

– Hvis vi indsamler oplysninger om, hvor mange der kører på Lyngbyvej, så gør vi det for at understøtte et forvaltningsbehov, vi gør det ikke for at lave en business, siger han.

Som whistlebloweren Edward Snowden har vist os, gør efterretningstjenester sig store anstrengelser for at opnå

en detaljeret indsigt i civilbefolkningens gøren og laden. Hvordan kan vi være sikre på, at de smarte byers datamængder ikke misbruges til endnu større kortlægning af den enkelte borgers liv?

Her spiller Winn Nielsen bolden tilbage til folketingspolitikkerne.

– Vi efterlever selvfølgelig gældende lovgivning. Vi kan ikke sige, at vi ikke vil følge loven. Hvis man politisk beslutter, at der skal udleveres data, så må vi efterleve den lovgivning. Men som sagt vil vi ikke have mange detaljerede informationer på personniveau, siger han.

Winn Nielsen advarer også mod mytedannelser.

– Det gælder om at få en nuanceret debat. Det kan hurtigt blive en lidt underlig diskussion om noget, som ikke er der. Vi vil prøve at være så klare og tydelige som muligt om, hvad vi laver, så borgerne er klar over, hvad der foregår, siger han.

Det sker blandt andet ved at etablere et Street Lab ved Frederiksholms Kanal og ved Københavns Rådhus. Her kan leverandører i samarbejde med Københavns Kommune afprøve forskellig smart city-teknologi, så man sammen kan finde ud af, hvad der fungerer.

– Det kan være sensorer, der viser forureningsgrad, målinger af drikkevandskvaliteten, parkeringssensorer, skraldespande, der automatisk giver besked om, at de skal tømmes og så videre, siger Winn Nielsen, der regner med, at infrastrukturen er klar i august, og omkring 1. november vil de første løsninger være klar.

Så vil det vise sig, om de gode smart city-intentioner fører til et overvågningshelvede eller til smarte humane byer.

Copenhagen Connecting

Copenhagen Connecting har udarbejdet et katalog over mere end 80 forskellige use cases i en smart city. Det er langtfra sikkert, at alle use cases ender med at blive implementeret i Københavns Kommune, men de giver et godt indblik i tankegangen bag smart cities. Læs mere her <https://goo.gl/VsDiyt>

Security og Privacy by design

I rapporten "Internet of Things: Privacy & Security in a Connected World" fra januar i år lister den amerikanske Federal Trade Commission en række anbefalinger om, hvordan Internet of Things-løsninger bør udvikles.

Sikkerhed og privatlivsbeskyttelse skal indbygges fra starten af produktudviklingen, ikke som en eftertanke, når produktet er færdigt.

1. Foretag en privacy- og sikkerhedsrisikovurdering.
2. Minimer datamængden, der indsamles og gemmes.
3. Test, at sikkerhedsmæssige tiltag fungerer, inden produktet lanceres.

Rapporten kan hentes her <https://goo.gl/TBCTZ>

Vi skal forsvare borgernes privatliv

Ole Tange, it-politisk rådgiver hos PROSA, skal sikre, at privatlivets fred respekteres, når København udruller de første smart city-projekter.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

– Min rolle er at forsvare borgernes privatliv. Grunden til, at det er nødvendigt, er, at der er masser af økonomiske interesser i at invadere borgernes privatliv, mens der ikke er ret mange interesser i at beskytte dem, siger Ole Tange.

Han sammenligner det nuværende situation i privatlivsdebatten med de tidlige stadier af miljødebatten.

– Der kan godt være mange penge i at svine, men der er ikke så mange penge i at undgå at svine. Ligesom miljøsvineri på kort sigt kan betale sig, men på lang sigt medfører uoprettelige skader, vil en uhæmmet teknologisk udvikling uden skelen til privatlivsproblemer på kort sigt give nogle effektiviseringsgevinster, men på lang sigt skade demokratiet, siger han.

Ole Tange understreger, at PROSA ikke ønsker at stoppe den teknologiske udvikling, men vil sikre, at det sker på en fornuftig måde.

– Vi vil selvfølgelig gerne have, at vores medlemmer har arbejde, og smart cities samt Big Data kan være helt fantastiske til at skabe arbejdspladser og give mere effektive systemer. Men hvis vi alene fokuserer på det, vil privatlivets fred meget hurtigt blive krænket. I PROSA er vi enige om, at vi ikke bare ønsker at levere ydelserne, men også vil være med til at fortælle om problemerne i ydelserne, siger han og uddyber:

– I PROSA mener vi, at borgeren ejer sine egne data. Hvis du eksempelvis vil aflæse min MAC-adresse, så skal du spørge om lov.

Det er en tankegang, som er meget anderledes end den gængse situation, hvor dataindsamlere bliver data-ejer. Ole Tange mener dog, at tiderne er ved at skifte, og han ser gerne, at der udvikles en rettighedsservice, hvor borgere kan definere, hvem der må se og anvende deres data.

– På Facebook kan man bestemme, hvilke data man vil dele med hvem. Der kunne være en tilsvarende funktionalitet for alle data om os selv, konstaterer han.

Når privacy-panelet i Københavns Kommune mødes første gang omkring Sankthans, handler det ifølge Ole Tange om at hjælpe kommunen med at undgå de værste faldgru-

ber som for eksempel at gemme ikke-anonymiserede data. Han understreger, at privacy-panelet udelukkende har en rådgivende funktion og så derfor gerne, at privacy-panelet i det mindste havde vetoret over for foreslåede løsninger.

– Panelet kan blive lidt af en sutteklud. Der er ingen garanti for, at Københavns Kommune følger vores anbefalinger.

For Ole Tange handler det om, at udviklere og opdragsgivere skal tænke privacy ind fra starten af et projekt.

– Kunden efterspørger ikke privacy, og udviklere tænker måske heller ikke over privacy. Når jeg ser på Copenhagens Connectings forretningsidéer, så bliver privacy aldrig nævnt, siger han.

Ole Tange ser sig selv som borgernes repræsentant.

– Vi er ikke kommet dertil, hvor forbrugere siger stop, og det er her, at PROSA kommer ind i billedet. Vi har viden på det her område. Vi ved godt, hvad mulighederne er, og hvad risici er, når borgernes privatliv bliver invaderet, siger han.

Ole Tange gennemgår en stribe af de måder, som din mobiltelefon kan angribes ved et arrangement i PROSA København, den 25. juni, kl. 17.00. Læs mere på side 39 i indøværende Prosablad.

5%

på din lønkonto

Flere og flere medlemmer får allerede mere ud af deres penge

Hvad med dig? Som medlem af PROSA kan du få LSBprivat®Løn som giver dig hele 5% i rente på de første 50.000 kr. Og ja, så er der 0% på resten. Det betyder, at du får mere ud af din månedsløn - hver eneste dag.

Sådan får du 5% på din lønkonto - Danmarks højeste rente

Du skal være medlem af PROSA – og have afsluttet din uddannelse. LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services. Derfor skal hele din privatøkonomi samles hos os, så vi kan kreditvurdere den i forhold til den samlede pakke.

Du behøver dog ikke flytte dit eksisterende realkreditlån, men nye lån og evt. ændringer skal formidles gennem Lån & Spar og Totalkredit. Rentesatserne er variable og gældende pr. 4. marts 2015.

Fokus på det, der er vigtigt for dig

Hos Lån & Spar får du en personlig rådgiver, som investerer tid til at høre dine behov og ønsker og du får klar besked.

Hvis det er det du kigger efter, så ring til os direkte på **3378 1974** - eller gå på lsb.dk/prosa og vælg 'book møde', så kontakter vi dig.

Lån & Spar har eksisteret siden 1880. Vi har altid sørget for, at helt almindelige mennesker kan gøre bankforretninger på ordentlige betingelser.

Ring til Lån & Spar: **3378 1974**
eller book møde på: lsb.dk/prosa

Lån & spar

din personlige bank

PROSA

Kommentar

Når penge

lugter

Penge er det blod, der pumper gennem samfundets krop. Det der holder os sammen, det der adskiller os, og det der bevæger verden. Men det afgørende for penge er, at vi er enige om, hvad de er værd, og at vi har styr på, hvor de befinder sig, og hvem der tager hånd om dem.

Af Anders Kjærulff

[prosabladet@prosa.dk]

Illustration: Lars Refn

Pengene ligger bedst i borgernes lommer, sagde de borgerlige engang, men det gør de ikke mere.

Står det til DI, Dansk Erhverv, store dele af EU og Folkeetinget, skal kontanter udfases, og i fremtiden skal der betales elektronisk med alt. Kontanter er 'besværlige', påstår blandt andet banker og supermarkeder. Man skal have en kassebeholdning, og den kan nogen røve, lyder et af argumenterne.

Så i sin iver efter at glæde erhvervslivet annoncerede erhvervsminister Henrik Sass Larsen (S) i starten af maj, at han - som en del af den såkaldte vækstpakke vil afskaffe kravet om, at butikker skal modtage kontanter.

Det er anden gang, det forslag er på banen. Sidst var det Margrethe Vestager (R), der ville af med de rede penge, men hun måtte trække næsen til sig igen, da foreningen Ældre Sagen kom på banen og gjorde opmærksom på, at store dele af dens medlemmer ikke er klar til den verden.

Men nu ruller det så igen: 'Hvis man er velfungerende

midaldrende, velbeskæftiget journalist og kun bruger kontanter, så kom ind i kampen og få et dankort', sagde Henrik Sass-Larsen til et pressemøde om vækstinitiativerne. Og da han blev spurgt om de ældre eller fattige, der ikke har sådan et, ja så lød svaret såmænd således i al dets teknokratiske arrogance: 'Men så brug et andet kort. Eller kom på MobilePay. Sådan må det jo være.'

En ting er, at en minister åbenlyst promoverer Danske Banks betalingsløsning. Noget helt andet er de katastrofale konsekvenser for borgernes frihed afskaffelse af kontanter har, og de, dårligt skjulte, virkelige dagsordner bag forslaget.

'Tiden er moden til det frie valg. Samfundet har udviklet sig så meget, at der ikke behøver være krav om kontant betaling længere. Desuden er kontanter blevet umådeligt dyre at håndtere af sikkerhedsmæssige årsager,' sagde markedsdirektør i Dansk Erhverv Henrik Hyltoft til dr.dk.

Men sikkerheden er ikke det, det handler om. Det drejer sig om sporbarhed.

Kontrolgal tidsalder

Penge lugter ikke, siger vi, og det gør vi, fordi den 'hund', vi stikker barnebarnet til en biograftur, eller den halvtredser, vi giver tiggeren i toget, er fuldkommen anonyme! Når sedlen gives videre, har den nøjagtigt samme værdi som hidtil, og ingen aner, hvor den er kommet fra. Simpelt, effektivt, demokratisk og for visse kræfter: Meget, meget farligt!

Med nogle tusindlapper kan jeg jo også købe mig til sort arbejde, jeg kan købe hash på Christiania, betale en

Om Anders Kjærulff

Anders Kjærulff er vært på radio-programmet 'Aflyttet' på Radio-24syv. Han har i en årrække dækket overvågning og privatliv.

lejemorder, købe heroin, betale min Hells Angels-Harley Davidson med penge, jeg har banket ud af tilfældige, eller finansiere en lokal IS-terrorist - og det, uden at nogen aner noget om, hvor pengene er fra.

Sådan har det altid været, men fordi vi lever i den mest kontrolgale af alle tider - i 'den endeløse krig mod terror' - så går den pludselig ikke mere. Nix, nej, stop, siger alle de pæne mennesker. Derfor fik vi et forbud for virksomheder mod at foretage kontante betalinger over 10.000 kroner inklusive moms. Overskrider man, vanker der en bøde på 25 procent af beløbet. Og siden 2014 har erhvervsdrivende ikke måttet modtage mere end maksimalt 50.000 kroner i kontanter fra en kunde, heller ikke hvis der betales ad flere omgange - det er naturligvis for at undgå hvidvask af sorte penge - staten skulle jo nødtigt gå glip af noget?

Med en afskaffelse af kontanterne løser det hele sig selv på smukkeste vis. Nu lugter penge, de lugter af total kontrol: Hver eneste øre, jeg giver til mine medborgere, vil via MobilePay være 100 procent sporbare ned til tidspunkt og sted, og når først systemerne er kørt på plads, og SKAT har fået noget seriøs Big Data op at køre på os alle sammen, ja, så tror jeg nok, vi kommer til at se nogle væsentligt vredere selvangivelser end hidtil. Bankerne, de er også glade, nu kan de nemlig kigge helt ned i vores forbrugsmønster - fra dag til dag og time til time. Noget, der både er nyttigt, når man skal give lån, og hvis man vil lave data-mining på store befolkningsgrupper.

Men hvad med os, borgerne? Ja, vi har et problem. I en kontantfri verden vil enhver anonym og dermed privat pengeoverførsel ikke være mulig.

Vi vil være prisgivet de systemer, der holder øje med os, og som bestemmer, om vores kredit er god nok. Om vi har ret til og kan styre det betalingskort, der i sidste ende er den eneste fremtidige adgang til at købe og sælge noget som helst. Der er mange, der vil falde ud her, rigtigt mange. Og når vi møder dem på gaden, viftende med vores iPhones og MobilePay over deres fremstrakte hænder, kan vi trygt vende dem ryggen. Det er simpelthen umuligt at give dem noget som helst. Sådan må det jo være?

Manipulérbart mammon

Og så er der den magiske 'sikkerhed', som Dansk Erhverv taler så varmt for! Sikkerhed, min bare røv, fristes jeg til at sige - NETS-skandalen in memoriam.

Når penge kun er bits, ja, så kan de manipuleres. Det fandt en længere række udenlandske banker ud af sidste år, da russiske hackere helt diskret tømte dem for små otte milliarder dollars. Det var et tilfælde, det blev opdaget, og det skete kun, fordi beløbene var så store. Sikkerhedseksperter er for længe siden holdt op med at tale om absolut sikkerhed på noget som helst digitalt, men hvem tror du, bankerne vil tro på, når du en dag hævder, at nogen har tømt din konto for fjerde gang?

Og du vil kigge undrende på telefonen i din højre hånd - din ven, din sladrende, fotograferende, delende og totalt overvågende, evigt gps-loggende følgesvend, og du vil lede i dine lommer efter en femmer, en tier, en tyver, en halvtredser eller en hund, men der er ingenting, kun en underlig lugt af brændende kredsløb!

Kommentar

Styrk borgernes digitale rettigheder

Borgerne skal eje data om sig selv. Virksomheder og myndigheder må kun bruge de data med et udtrykkeligt, personligt samtykke.

Af Niels Bertelsen, formand i PROSA

[nib@prosa.dk]

Foto: Lars Bertelsen

Der eksisterer kolossalt mange data om borgerne. Som det er i dag, giver persondataloven borgerne visse rettigheder til data: De kan få oplyst, hvad der er registreret om dem, de kan få rettet eventuelle fejl, og de kan i de fleste tilfælde også få data slettet. Hvis borgernes data skal bruges, skal der gives samtykke fra borgeren, eller også skal der ligge et lovgrundlag, som giver tilladelse.

Problemet er, at det er dyrt at indhente samtykke fra borgerne, og derfor er der en stribe undtagelser. For eksempel udleverer Statens Serum Institut store mængder sundhedsdata til private virksomheder, uden at data bliver anonymiseret, og uden at borgerne bliver informeret om dette. Det kan godt overraske en del borgere.

PROSA mener, at borgeren skal eje data om sig selv, og at andre kun må bruge de data med et udtrykkeligt, personligt samtykke. Vi anerkender, at samtykke tidligere kunne være dyrt at indhente, men sådan er det ikke dag. Det er let at lave systemer til at håndtere rettigheder. Et eksempel er Facebook - her kan brugeren angive, hvilke andre der skal have adgang til at se de private oplysninger.

På DI's konference i april måned om "Digitale visioner for det offentlige 2020" blev der præsenteret en idé om at lade borgerne kontrollere deres egne data gennem en cloud-baseret løsning, hvor alle data skal opbevares.

PROSA er enig i den grundlæggende idé: At give borgerne en reel mulighed for at styre, hvem der kan få adgang til private data. Det er ikke sikkert, at servicen umiddelbart bliver så nem at bruge, at alle borgere er i stand til det. Men det skal naturligvis være muligt for den enkelte borger at få hjælp (for eksempel hos egen læge) og lade vedkommende assistere med at styre adgangen.

Centralisering skaber sårbarhed

Vi mener til gengæld ikke, at alle data bør ligge på en central server. Data skal ligge, hvor de gør nu. Det er både fra en praktisk og en sikkerhedsmæssig vinkel bedst. Data er i dag typisk placeret der, hvor de enten bliver produceret eller brugt. Hvis data hver eneste gang skulle hentes fra en central server, ville der være risiko for, at den bliver overbelastet. Sikkerhedsmæssigt er det også en risiko at samle alle data et enkelt sted. Det øger interessen for at angribe og dermed sandsynligheden for misbrug af data, som det skete i Se og Hør-sagen.

Det er også på grund af sikkerhedsmæssige betragtninger, at PROSA foreslår, at den nye service til at styre adgangen til egne data bliver stillet til rådighed af forskellige udbydere, som borgerne frit kan vælge mellem. Her kan borgerne individuelt vælge en udbyder, som de har tillid

"Selvom vores privatliv er under stærkt pres, findes der beskyttelsesmetoder for borgerne"

Niels Bertelsen, formand i PROSA

til. Det åbner også mulighed for fri konkurrence og giver dermed incitament til at udvikle det mest brugervenlige system til at styre borgernes rettigheder.

Data er en eftertragtet vare på internettet. Nye metoder og værktøjer gør det i dag nemmere at indsamle data på tværs af systemer og platforme. Derfor er det vigtigt, at borgerne får kontrol med egne data. En rettighedsserver kan være med til at give den kontrol, men den kan ikke stå alene. Borgerne skal selv være bedre til ikke at afgive personlige/-følsomme oplysninger for at få del i en tilsyneladende gratis tjenesteydelse, og de skal have bedre styr på at beskytte deres digitale adfærd.

Big Data kan give privatlivsknas

Smart Cities og Big Data er meget trendy begreber, der også handler om data som en eftertragtet vare. Det handler om at indsamle og bearbejde masser af data, som kan hjælpe os med at lave et bedre samfund. De kan bruges til at lette trafikreguleringen, så køer minimeres, og trafikken glider nemmere. Men de samme informationer kan anvendes til at lave en app, så man kan stalke ekskæresten på den mest privatlivskrænkende måde.

Selv hvis personhenførbare data anonymiseres, kan man ofte finde ud af, hvilken person de stammer fra. Og stalker-appen behøver jo ikke være helt nøjagtig – bare den virker de fleste gange.

Svært at anonymisere

Jo flere data der eksisterer om os, desto flere penge vil der være i at kunne tegne en nøjagtig profil af en person – og i

sidste ende identificere personen. At anonymisere en person, så såkaldt re-identifikation er umulig, viser sig at være særdeles vanskeligt i praksis. I PROSA har vi skitseret flere metoder til, hvordan man ud fra anonyme data kan finde frem til den faktiske person.

Digitalt selvforsvar

I 2013 indsamlede danske internetudbydere 3,8 billioner informationer om danskernes færden på nettet. Det svarer til én million informationer om hver voksen dansker – altså det samme som et vellignende digitalt foto. Hertil kommer et ukendt antal registreringer hos internationale marketingvirksomheder, som ikke er underlagt dansk lovgivning.

Allerede i dag kan man hos amerikanske data-brokere købe navne og adresser på folk udvalgt efter visse profiler som kulturbaggrund, nybagt forælder eller høj indkomst. Disse profiler er indsamlet uden folks accept.

Selvom vores privatliv er under stærkt pres, findes der beskyttelsesmetoder for borgerne. I PROSA har vi eksperter i digitalt selvforsvar, og vi stiller vores ekspertise til rådighed på blandt andet cryptoparties rundt om i landet.

Har man ikke den fornødne ekspertviden, risikerer man at bliver forført af sælgerne af mere overvågning, for man bliver naturligvis kun præsenteret for de positive sider ved den øgede registrering. Der er sjældent penge i at fortælle om problemerne. Så jeg vil opfordre til, at vi får diskuteret, hvor grænsen for overvågningen går. Bare fordi noget kan lade sig gøre rent teknisk, er det jo ikke sikkert, det er ønskværdigt.

Få adgang til offentlige data

Berig dine apps med data fra åbne datakilder. Det er enkelt, sjovt og med til at demokratisere dataadgang.

Af Dan Mygind
[prosabladet@prosa.dk]

Danmarks Statistik er et slaraffenland, når det gælder data om danskerne og Danmark. Du kan nemt få adgang til Danmarks Statistiks data om løn, priser, forbrug, levevilkår, uddannelse og andre interessante oplysninger, der kan indbygges i dine apps, websites og desktop-applikationer. Du kan selvfølgelig downloade data fra www.statbank.dk og importere dem til dine egne databaser, men du har også mulighed for at anvende et REST-baseret API, så dine apps altid tilgår Danmarks Statistiks seneste opdaterede data. API'et er indtil videre i beta, men du kan allerede nu begynde at eksperimentere med mulighederne.

Københavns Kommune anvender open source-dataplatformen CKAN (Comprehensive Knowledge Archive Network) til at stille 120 datasæt til rådighed. På portalen data.kk.dk kan du hente data om svømmehaller, skoler, trafikhastighed og sågar vejtræer i json-, csv- eller shapefile-format. Shapefile formatet anvendes af GIS-systemer (Geographic Information Systems).

Åbne bydata

Ligesom Danmarks Statistik har gjort, vil Københavns Kommune også gøre sine data tilgængelige via et API.

Det sker via Open & Agile Smart Cities-initiativet (OASC), der anvender open source-platforme som Flware (Future Internet ware) og CKAN. Flware er en open source-plattform med værktøjer og API'er velegnet til udvikling af Internet of Things- og smart cities-applikationer.

Ideen er, at de åbne API'er og open source-værktøjer vil skabe et udvikler-økosystem, som små og store udviklerhuse kan benytte til at tilgå smarte byers data. Ud over at du vil kunne indbygge de seneste data fra København i dine apps, vil du også være med til at skabe et åbent økosystem for bydata, hvor det er byerne, som bestemmer, hvordan dataudvekslingen skal foregå i smarte byer; ikke diverse teknologileverandører.

Danmarks Statistik har lavet en lille testkonsol, hvor du kan afprøve statistikbankens API.

Når du går ind på api.statbank.dk/console, kan du bede om at se alle de forskellige kategorier, som Danmarks Statistik har data for. Det gør du ved først at vælge "Retrieve subjects" som API-kald, derefter vælger du POST som request-metode og JSON som dataformat. Testkonsollen genererer selv den nødvendige JSON-struktur (som i dette tilfælde er meget simpel). Herefter trykker du "Execute", og de forskellige datakategorier bliver returneret i en JSON-struktur.

Du kan nu gå på opdagelse i de forskellige datakategorier. Det er en god idé først at se metadata for en tabel (api.statbank.dk/v1/tableinfo), da det viser dig, hvilken information (kolonner) tabellen har. Nedenstående forespørgsel beder om data fra tabellen FV11TOT, som indeholder data om folketingsvalget 2011. Vi er interesserede i at se antallet af gyldige stemmer, og vi har bedt om at få data returneret som HTML.

RESTClient

Inden du begynder at implementere dine forskellige API-kald i din kode, er det en god idé at tjekke, om API-kaldene opfører sig som forventet. Det er ikke alle udbydere af API'er, der er så venlige som Danmarks Statistik, at de giver dig en testkonsol, der sammensætter dine http-forespørgsler ud fra dropdown-bokse, men der findes andre værktøjer, der kan lette dit arbejde. Eksempelvis kan du anvende RESTClient, som du kan downloade her github.com/wiztools/rest-client.

I RESTClient kan du specificere en række parametre for dine API-kald. I nedenstående eksempel har vi indtastet URL'en for at få data fra Danmarks Statistik. Under fanebladet Method angiver du, hvilken HTTP-metode (GET, PUT, DELETE, POST) du vil udføre, og under fanebladet Body kan du indsætte din JSON-struktur. Husk at sætte content-type til application/json.

Danmarks Statistiks API giver dig mulighed for at angive, at du ønsker at få data leveret i PNG-format, hvilket vi har specificeret i JSON-strukturen.

Forsikring specielt for ansatte i Tele IT.

Med overskudsdeling.

GF Tele IT er en forsikringsklub specielt for ansatte i Tele IT branchen. Klubben er en del af GF Forsikring, og hos os får du bl.a. gratis autohjælp det første år og overskudsdeling på bilforsikring.

De seneste 10 år har vi i gennemsnit betalt 24% af bilpræmien tilbage. Kik ind på www.gfteleit.dk

Det gode selskab

GF Tele IT · Gudenåcenteret, Gl. Stationsvej 3, st.tv. · 8940 Randers SV · Tlf. 86 10 36 00

FÆLLESMØDE MED **JOBCENTER**

Vi i a-kassen kan som led i den nye beskæftigelsesreform fra 1. juli deltage i en fællessamtale mellem jobcenter og et ledigt medlem, når vedkommende har været ledig i fem til seks måneder.

Af Anne Grethe Hansen, regionsleder, Min A-kasse
[agh@prosa.dk]

Den nye fælles samtale skal foregå på det lokale jobcenter. Vi er derfor i fuld gang med at lave aftaler med alle jobcentre rundt om i kommunerne om mødefrekvens. En af aftalerne går ud på, at kommunerne samler vores ledige medlemmer, således at vi "kun" skal køre til eksempelvis Køge Kommune hver anden torsdag i måneden. Vores ledige medlemmer er i sagens natur spredt ud over det ganske land. Der er kommuner, hvor vi har rigtig mange medlemmer, som for eksempel København, Aarhus og Odense, og der er kommuner, hvor vi har ganske få medlemmer som i Lemvig og Hørsholm.

Ganske frivilligt

Det er den ledige, der suverænt bestemmer, om han eller hun vil have os med til mødet, men vi er indstillede på at deltage i de fleste møder og håber også, at vores medlemmer vil benytte dette tilbud.

Ud over den fælles samtale skal der stadig være cv-samtaler – dog nu allerede inden 14 dages ledighed - og rådighedsmøder her i a-kassen, ganske som vi kender det fra i dag.

Som led i den nye beskæftigelsesreform kommer der også nye digitale styringsredskaber, som skal være til-

gængelige for både os og kommunen. Disse digitale styringsredskaber er under udvikling i øjeblikket.

Vi gennemgår naturligvis det nye samtaleflow på det første cv-møde, så alle ledige er klar over, hvornår de enkelte samtaler finder sted, og hvad de indeholder.

Snart færdig på studiet?

Sommeren betyder, ud over ferieplaner, dimission for it-studerende. Vi kender nogle af jer, fordi I i forvejen er medlem af a-kassen og af PROSA som studerende. Andre af jer kommer som ganske nye medlemmer. Fælles for jer alle gælder der ganske særlige a-kasseregler, som I skal være opmærksomme på.

Allerede medlem?

Er du allerede medlem, skal du huske at kontakte både a-kassen og PROSA, når din uddannelse slutter. Din status skal ændres til dimittend, så du kan få de fordele, det giver dig. Du ændrer a-kassens registreringer ved at udfylde en blanket, AK044 på vores selvbetjening, senest 14 dage efter din uddannelse er afsluttet. Blanketten finder du under 'dine oplysninger'.

Er du ikke så heldig at have job efter uddannelsen, skal du melde dig ledig. På blanketten AK044 finder du et link, du skal bruge, hvis du er ledig.

Vi SKAL have blanketten inden 14 dage efter endt uddannelse. Kommer den senere, mister du dine rettigheder til dagpenge med mere.

Nyt medlem?

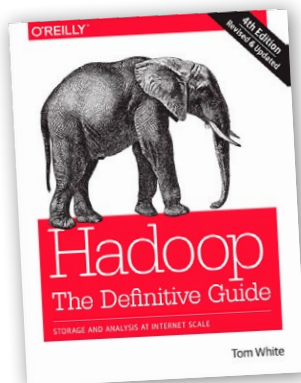
Hvis du skal indmeldes som nyt medlem, skal du bruge indmeldelsesblanketten, som du også finder på vores selvbetjening. Også denne blanket SKAL vi have inden 14 dage efter endt uddannelse.

Du kan læse meget mere om muligheder for dagpenge med mere på vores hjemmeside.

Bøger med rabat

til PROSA-medlemmer

Hadoop: The Definitive Guide

Tom White

ISBN 9781491901632

Get ready to unlock the power of your data. With the fourth edition of this comprehensive guide, you'll learn how to build and maintain reliable, scalable, distributed systems with Apache Hadoop. This book is ideal for programmers looking to analyze datasets of any size, and for administrators who want to set up and run Hadoop clusters. Using Hadoop 2 exclusively, author Tom White presents new chapters on YARN and several Hadoop-related projects such as Parquet, Flume, Crunch, and Spark. You'll learn about recent changes to Hadoop, and explore new case studies on Hadoop's role in healthcare systems and genomics data processing.

Vejl. pris 452,-

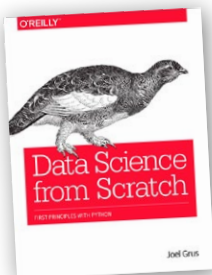
Du sparer 20%

TILBUD 361,-

Data Science from Scratch: First Principles with Python

Joel Grus

ISBN 9781491901427

Data science libraries, frameworks, modules, and toolkits are great for doing data science, but they're also a good way to dive into the discipline without actually understanding data science. In this book, you'll learn how many of the most fundamental data science tools and algorithms work by implementing them from scratch.

Vejl. pris 358,-

Du sparer 20%

TILBUD 286,-

Level Up Your Web Apps With Go

Mal Curtis

ISBN 9780992461294

Go is an open-source language from Google that's a bit like C. Designed for programmer productivity, it's got a clean syntax, and emphasizes concurrency. This book gives you all you need to use Go in your web applications. You'll learn the basic concepts - language structures, the standard library, and Go tools - then tackle more advanced features like concurrency concepts, testing methodologies, and package structures.

Vejl. pris 358,-

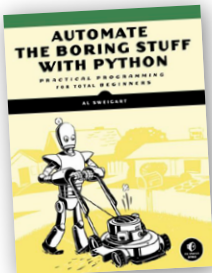
Du sparer 20%

TILBUD 286,-

Automate the Boring Stuff with Python: Practical Programming for Total Beginners

Albert Sweigart

ISBN 9781593275990

If you've ever spent hours renaming files or updating hundreds of spreadsheet cells, you know how tedious tasks like these can be. But what if you could have your computer do them for you? In Automate the Boring Stuff with Python, you'll learn how to use Python to write programs that do in minutes what would take you hours to do by hand—no prior programming experience required.

Once you've mastered the basics of programming, you'll create Python programs that effortlessly perform useful and impressive feats of automation.

Vejl. pris 270,-

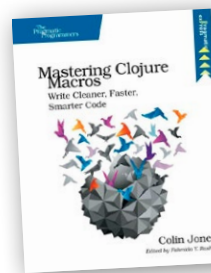
Du sparer 20%

TILBUD 216,-

Mastering Clojure Macros: Write Cleaner, Faster, Smarter Code

Colin Jones

ISBN 9781941222225

Level up your skills by taking advantage of Clojure's powerful macro system. Macros make hard things possible and normal things easy. They can be tricky to use, and this book will help you deftly navigate the terrain. You'll discover how to write straightforward code that avoids duplication and clarifies your intentions. You'll learn how and why to write macros.

You'll learn to recognize situations when using a macro would (and wouldn't!) be helpful. And you'll use macros to remove unnecessary code and build new language features.

Vejl. pris 135,-

Du sparer 20%

TILBUD 108,-

FACTUM BOOKS

Få 20% rabat hos FACTUM BOOKS
- følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk
og få rabat på bøgerne.

Halmstedgade 6 · 8200 Aarhus N · Tel. 89 37 35 95 · info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

[VEST]

PROSA/VEST

afholder ordinær generalforsamling

DATO Lørdag den 26. september 2015

STED PROSAs lokaler, Søren Frichs Vej 38 K th., 8230 Åbyhøj

Generalforsamlingen er VESTs årlige møde, hvor det bestemmes hvilke områder, vi skal fokusere på i det kommende år. Har du forslag, der skal tages op på generalforsamlingen, skal bestyrelsen have dem senest lørdag den 22. august 2015, så alle har tid til at se dem igennem. Send forslagene til Carsten Larsen, der er forbundssekretær for PROSA/VEST. Dagsorden udsendes senere til alle medlemmer af PROSA/VEST.

Har du spørgsmål eller kommentarer til generalforsamlingen - Kontakt:

Forbundssekretær Carsten Larsen
Tlf. 33 36 41 38, e-mail: cla@prosa.dk

Med venlig hilsen
PROSA/VESTs bestyrelse

PROSA/VEST organiserer privatansatte, ledige og selvstændige PROSA-medlemmer vest for Storebælt.

[AARHUS]

Nye regler for SYGEDAGPENGE

Kursus for tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter

I forbindelse med de nye regler for sygedagpenge er der lagt op til, at der meget tidligt i et sygdomsforløb skal være fokus på, hvordan man kommer tilbage i arbejde. Det betyder også, at der i de nye regler er såvel en øget forventning som en øget pligt til at arbejdspladsen og den sygemeldte bidrager med løsninger og tiltag, der kan sikre, at den sygemeldte vender hurtigere tilbage til arbejde. Vi vil på kurset fokusere på, hvordan de tillidsvalgte kan understøtte den proces. På kurset vil vi gennemgå:

- De nye regler for sygedagpenge
- Hvad kan og vil kommunerne, jobcentret, rehabiliteringsteamet etc.
- Er det gavnligt at vælge fast track og hvorfor og hvordan
- Hvad man kan bruge sin erhvervsevnetabsforsikring til i forbindelse med sygdom.
- Hvordan kommer pensionsselskabet ind i denne type af sager.

UNDERVISERE

PROSAs jurist **Jesper Borre** og PROSAs arbejdsmiljøkonsulent **Allan Pleman**

DATO Onsdag den 26. august kl. 10.30-17.30

STED PROSA Aarhus, Søren Frichs Vej 38M, 8230 Aabyhøj

[KØBENHAVN/AARHUS]

Sådan får du

MERE I LØN

Løn og arbejdsvilkår er altid til forhandling. Det gælder om at være velforberejet og spille spillet med is i maven. Kom til et inspirerende minikursus og få tips og tricks til at få mere ud af individuel lønforhandling. Du får styr på planlægning, strategi og teknik samt gode råd, der vil kunne mærkes i lønningsposen. Kom til en informativ og underholdende aften med teori og øvelser.

KØBENHAVN

DATO Onsdag den 23. september kl. 17.00-20.30

STED PROSA, Vester Farimagsgade 37A,
1606 København V

UNDERVISER

PROSAs jurist **Jesper Borre**, som har flere års erfaring med rådgivning i lønforhandling og ansættelsesvilkår.

AARHUS

DATO Fredag den 18. september kl. 17.00-20.00

STED PROSA Aarhus, Søren Frichs Vej 38M,
8230 Aabyhøj

Webinar kl. 14.00-15.00

UNDERVISER

Bo Sundgaard, faglig konsulent i PROSA/VEST.

[KØBENHAVN]

Hurtig- læsning

På dette kursus lærer du simple og let tilgængelige teknikker, som sparer dig for mange læsetimer uden at gå på kompromis med læseforståelse og hukommelse. Efter kurset vil du være i stand til at skabe dig et hurtigt overblik over dit læsemateriale og øge din læsehastighed med 133-400 %.

DU LÆRER

- Hvordan din hjerne arbejder med information, så du bedst muligt kan hjælpe den med at opfatte, forstå og huske det, du skal læse
- Hvordan du skaber kontekst og overblik, så du kan spare megen unødigt læsning
- Hvordan du med en simpel metode kan øge din læsehastighed uden at blive bremset af dårlige læsevaner

Kurset består af 1/3 teori og 2/3 øvelser, så du har gennemprøvet teknikkerne, inden du tager hjem. Bogen "Brug Hjernen Bedre" af Tony Buzan udleveres i forbindelse med kurset.

OPLÆGSHOLDER

Mads Brøbech (cand.merc.) har i flere år undervist studerende og professionelle vidensarbejdere i at bruge hjernen mere effektivt, bl.a. baseret på metoder og erfaring inden for salg, marketing, administration og ledelse. Læs mere på <http://brughjernen.dk/>

DATO Tirsdag den 11. august kl. 17.00-20.00

STED PROSA, Vester Farimagsgade 37A,
1606 København V

[KØBENHAVN]

Continuous Delivery warstories

HØR OM:

- Hvad er Continuous Delivery, og hvad er fordelene?
- Vores nye udviklingsproces tilpasset Continuous Delivery (bl.a. tools)
- Sådan bruger vi versionskontrol, Continuous Integration og Continuous Procurement.
- Hvad skal der til for at styre 10 udviklere, der alle push'er til produktion, så snart de er klar?
- Den mere menneskelige faktor: Vores udviklings filosofi. En filosofi, der inkluderer ting som "people over process", den kompetente udvikler og devOps.
- Sådan har overgangen til Continuous Delivery påvirket kvaliteten og hastigheden af vores daglige arbejde.

Udgangspunktet er praktiske erfaringer. Få fif til, hvordan du selv kan komme i gang med Continuous Delivery i din organisation.

OPLÆGSHOLDER

Allan Ebdrup har 16 års erfaring i it-branchen som it-arkitekt, technical lead og team lead.

DATO Onsdag den 16. september kl. 17.00-20.00

STED PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

[KØBENHAVN]

Dialog og feedback

Feedback er ikke kun vigtig for at forbedre dine præstationer som formidler, det er også et centralt element for at opretholde en effektiv arbejdsproces. Det er en udfordring som afsender af feedback at have fokus på bolden og ikke manden, hvis du vil forbedre din modtagers faglighed uden at skade relationen. Gennem en kombination af oplæg, diskussioner i grupper samt øvelser får du hjælp til at give feedback. Du lærer:

- at give en mere assertiv feedback (direkte og i øjenhøjde)
- værktøjer til at give og modtage feedback i forskellige situationer
- hvordan følelser og adfærd skaber udfordringer i forbindelse med feedback
- hvordan du selv giver feedback

UNDERVISER

Philip Telmer er underviser og coach i personlig formidling og gennemslagskraft samt i dialog og feedback med flere års erfaring med workshops for mange forskellige målgrupper.

DATO Onsdag den 19. august kl. 17.00-20.15

STED PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

[KØBENHAVN]

Aflytning af mobiltelefon

Det er næppe en overraskelse for folk, at mobiltelefoni kan aflyttes. Men med udbredelsen af smartphones løber vi pludselig rundt med en computer i lommen. Det giver nye muligheder for at blive aflyttet. Nogle af angrebene kræver få ressourcer, mens andre i praksis kun kan foretages af det hemmelige politi i en diktaturstat. Computeren giver også nye muligheder for at forsvare sig mod aflytningen. Nogle af angrebene er nemme at sikre sig imod, mens andre er meget sværere.

Ole Tange gennemgår en stribe af de måder, som din mobiltelefon kan angribes på: Både angreb som er sket i virkeligheden, og angreb som vi endnu ikke har set i praksis. Derudover vil løsninger på angrebene blive præsenteret: Både løsninger som er simple at anvende i dag, og løsninger som kun er teoretisk mulige i dag.

OPLÆGSHOLDER

Ole Tange er it-politisk rådgiver i PROSA. Han har en fortid som sikkerhedskonsulent, systemadministrator og site reliability engineer, og beskæftiger sig nu med at sørge for at ny teknologi og ny lovgivning ikke kommer til at undergrave borgernes ret til privatliv – uanset om det er færden på gaden eller surfing på nettet.

DATO Torsdag den 25. juni kl. 17.00-19.30

STED PROSA, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

PROSA

Forbundet af IT-professionelle • Association of IT Professionals • prosa.dk

København – Forbund og Min A-kasse

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15

Tlf.: 33 36 41 41

mandag dog kl. 10-15

Fax: 33 91 90 44

Flere oplysninger på www.prosa.dk

Aarhus

Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 10-15

Odense

Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk

prosa@minakasse.dk

formand@prosa.dk

faglig@prosa.dk

prosa@prosa.dk

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen Formand

Direkte: 33 36 41 11

Mobil: 40 11 41 23

E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen Næstformand

Direkte: 33 36 41 34

Mobil: 28 88 12 47

E-mail: hj@prosa.dk

Mikkel Nonboe Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 47

Mobil: 42 31 82 89

E-mail: mno@prosa.dk

Morten Rønne Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 21

Mobil: 27 10 78 86

E-mail: mbr@prosa.dk

Carsten Larsen Forbundssekretær

Direkte: 33 36 41 38

Mobil: 29 62 02 95

E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/CSC

Vester Farimagsgade 37A

1606 Kbh. V

Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen

Engvej 165, 2300 Kbh. S

Tlf.: 29 23 41 14

PROSA/OFFENTLIG

Vester Farimagsgade 37A

1606 Kbh. V

Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD

Overgade 54

5000 Odense C

Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/VEST

Søren Frichs Vej 38 K th.

8230 Åbyhøj

Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST

Vester Farimagsgade 37A

1606 Kbh. V

Tlf.: 33 36 41 41

Af Kurt Westh Nielsen
Redaktør
[kwn@prosa.dk]

Default: **kryptering**

For næsten 40 år siden blev grundstenen til moderne, effektiv kryptering lagt. Men det er gået trægt med udbredelsen. Det kan du gøre noget ved.

"I 1976 år opdagede Whitfield Diffie en metode, der løser det problem, som har plaget kodemagere, lige siden den første hemmelige meddelelse blev afsendt for tusinder af år siden. Hvordan får jeg meddelt modtageren af den kodede besked, hvordan den skal låses op?"

Sådan skrev jeg i en interviewartikel med den amerikanske matematiker og krypteringsforsker tilbage i 2002, efter jeg havde mødt ham i San Francisco. Computerberegningskraft anvendt til faktorisering skabte det praktiske grundlag for Whitfield Diffies bud på moderne kryptering af data: Såkaldt asymmetrisk eller public key-kryptering gør det overflødigt at udveksle et løsen med modtageren. Et elektronisk nøglepar bestående af en offentlig og en privat nøgle er den sikre essens af den asymmetriske kryptering.

Opdagelsen publicerede den unge Whitfield Diffie i november 1976 i sammen med Stanford-professor Martin Hellman under titlen "New Directions in Cryptography".

Da jeg interviewede Diffie, var han optimistisk med hensyn til den folkelige udbredelse af kryptering.

"Der kommer flere og flere applikationer til kryptering på markedet, samtidig med at infrastrukturen for udveksling af offentlige nøgler er i vækst. Jeg regner med et gen-

nembrud i løbet af de næste 10 år. Det vil blive lettere at benytte kryptering end at lade være," forudså Whitfield Diffie dengang.

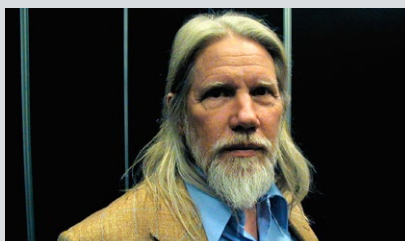
Optimistisk spådom

13 år senere må vi konstatere, at det ikke er gået helt så glat med udrulningen af den praktiske brug af kryptering. Herhjemme er den danske infrastruktur, som blev skabt med indførelsen af Digital Signatur, voldsomt svækket ved, at alle borgeres private nøgler ikke længere ligger decentralt men i et nøglecenter - såkaldt key escrow.

Det er også gået trægt med at få udviklet effektive og brugervenlige krypteringsprodukter. Det var først efter whistlebloweren Edward Snowdens afsløringer

af den massive overvågning af borgeres kommunikation, at internetgiganterne begyndte at få etableret end-to-end-kryptering mellem datacentre.

Men måske er der endelig et gennembrud på vej. I løbet af de sidste par år er der begyndt at dukke krypteringsprodukter op, som er nemme at installere og anvende. Så nu er det muligt at beskytte dit digitale privatliv på samme måde, som det altid har været naturligt og at sende et gammeldags brev med en skærmende, privatlivssikrende kuvert. Derfor bør du vælge kryptering som default.

Whitfield Diffie, ophavsmanden til banebrydende asymmetrisk kryptering.

DANMARK

PP

Sorteret magasinpost MMP
ID-nr. 42091

Afsender: PortoService, Fabriksvej 6, 9490 Pandrup

Synspunkter på denne bagside er ikke nødvendigvis udtryk for PROSAs holdning.

Ændringer vedr. abonnement ring venligst 3336 4141 eller e-mail til: bladservice@prosa.dk